Activiteitenverslag

2005

Federale Overheidsdienst
Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking

.be

Inhoudstafel

Voorwoorden 5

- De Heer Karel DE GUCHT, Minister van Buitenlandse Zaken 6
- De Heer Armand DE DECKER, Minister van Ontwikkelingssamenwerking 7
- De Heer Marc VERWILGHEN, Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid 8
- De Heer Didier DONFUT, Staatssecretaris voor Europese Zaken, toegevoegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken 9

1. De middelen 11

1. FOD interne organisatie 12
2. Personeel 17
3. Gebouwen 18
4. Begroting en financiële middelen 19

2. De dienstverlening 21

1. Consulaire zaken 22
2. Crisisbeheer 23

3. Het beleid 25

1. België in bilateraal verband 26
2. België in de Europese Unie 34
3. België in multilateraal verband 39
4. België en de globalisering 42
5. België en de mensenrechten 46
6. België en de ontwikkelingssamenwerking 47

Bijlagen 51

- Organigram FOD 52
- Wereldkaart met de vertegenwoordigingen van de FOD in binnen-en buitenland (december 2005) 54

- Colofon 56

Voorwoorden

Voorwoord van de Heer Karel DE GUCHT, Minister van Buitenlandse Zaken

Zelden is een jaar voor ons departement zo woelig van start gegaan als 2005.

De tsunami kostte net voor Nieuwjaar tienduizenden levens, waaronder ook tien Belgische, en vernielde huizen en infrastructuur van een hele regio. Dit was een natuurramp op ongeziene schaal en onze aanpak moest dat evenzeer zijn.

Het crisiscentrum en de hulpoperaties ter plaatse, waar Buitenlandse Zaken de leiding in nam, bleken eens te meer erg professioneel te zijn. De hulp kwam snel op gang, de informatie werd efficiënt verwerkt en de communicatie liep vlot.

Er waren nog meer dossiers die onze diensten het afgelopen jaar dwongen het onderste uit de kan te halen. De zaak Theunis is maar één voorbeeld van hoe we behendig en proactief te werk gaan om de rechten en belangen van Belgen in het buitenland te verdedigen.

Goede relaties met de landen in kwestie zijn daarvoor essentieel. Op bilateraal vlak werd dan ook intensief aan onze contacten over de ganse wereld gewerkt. Maar ook in de belangrijke multinationale instellingen blijft de Belgische rol vaak groter dan je van een klein land als het onze zou verwachten.

Zo blijven we de verdediger van Centraal-Afrika op het internationale toneel. De transitie in de DR Congo en Burundi, die beide het voorbije jaar historische stappen zetten, hebben internationale diplomatieke en financiële steun hard nodig.

Van bij het begin van mijn ministerschap heb ik de nadruk gelegd op het verder versterken van de band tussen België en de EU enerzijds en de Verenigde Staten van Amerika anderzijds. In 2005 bouwden we daarop verder. Het bezoek van president Bush aan Brussel staat symbool voor de hernieuwde samenwerking. Op ons initiatief werd een 'transatlantische Gymnich' georganiseerd en dit lijkt het begin van een goede traditie te zijn.

De Europese Unie zelf heeft dan weer een moeilijk jaar achter de rug. Na de mislukte referenda in Frankrijk en Nederland lijkt de toekomst van de broodnodige Europese grondwet op de helling te staan. Het beeld dat de bevolking van de Unie heeft, is de jongste jaren zwaar geschonden. Integratie en uitbreiding worden als een probleem aanzien, terwijl het net cruciale onderdelen van de oplossing zijn. De problemen rond de financiële middelen van de EU versterkten dat imagoprobleem nog. Voor België, altijd een van de meest overtuigde Europese staten, was een belangrijke rol weggelegd om de motor van de eenmaking draaiende te houden. Kijken we bijvoorbeeld maar naar de discussie over de toetreding van Turkije. Ook de komende jaren zullen we die rol op ons blijven nemen.

Met het voorzitterschap van de OVSE zullen we in 2006 nog meer de kans krijgen een rol van betekenis te spelen op het internationale vlak. Met de kwaliteit en kennis die we in huis hebben, twijfel ik er niet aan dat we dit met verve zullen doen.

Karel DE GUCHT
Minister van Buitenlandse Zaken

Voorwoord van de Heer Armand DE DECKER, Minister van Ontwikkelingssamenwerking

Terwijl we dit jaar de 45ste verjaardag van onze Ontwikkelingssamenwerking vieren, is het opvallend te zien hoeveel ons ontwikkelingshulpbeleid is geëvolueerd in de loop van deze halve eeuw. Geboren in het verlengstuk van de dekolonisatie, drukte ze zeer lang voornamelijk een liefdadigheidsontwikkeling uit via welke de Europese landen, in volle economische groei, zich een goed geweten schopten door de armste landen ter hulp te komen. Vandaag is ons ontwikkelingshulpbeleid, net zoals dat van de volledige Europese Unie, volledig van profiel veranderd. Ze is een essentieel element geworden van een strategische ontwikkeling die erin bestaat om de ontwikkelingshulp te integreren in een globaal beleid van stabilisatie en het veiliger maken van de wereld.

Ons samenwerkingsbeleid voor een duurzame menselijke ontwikkeling steunt voor het grootste deel op de concepten van partnerschap en geografische concentratie van de bilaterale en multilaterale hulp, met respect voor de relevantiecriteria voor de ontwikkeling door ons beleid volledig los te maken van elk nationaal economisch belang en door ons te concentreren op prioritaire sectorale thema's:

- de preventie van conflicten en de consolidatie van de samenleving met het oog op een goed bestuur;
- basisgezondheidszorg inclusief de reproductieve gezondheidszorg en de strijd tegen tropische ziektes alsook tegen het aidsvirus;
- basisonderwijs en professionele vorming;
- landbouw en voedselveiligheid;
- basisinfrastructuren.

Door 0,46% van ons Bruto Nationaal Inkomen te besteden aan officiële ontwikkelingshulp plaatsen onze inspanningen België zesde op de wereldranglijst per hoofd en, in absolute cijfers, op de 11de plaats van de landen die bijdragen aan de internationale inspanning voor de ontwikkelingshulp.

De Millenniumdoelstellingen blijven de leidraad van al onze acties ten voordele van de ontwikkeling. De aanneming van de acht Millenniumontwikkelingsdoelstelingen heeft een ware kwalitatieve revolutie mogelijk gemaakt van de aanpak van de menselijke samenleving. Ten eerste omdat ze een geharmoniseerd kader heeft gegeven aan de universele actie voor de ontwikkeling. Vervolgens omdat – zoals Stanislas Geremek zei tijdens de conferentie 'Ondernemen in Afrika' die we dit jaar hebben georganiseerd te Brussel – deze doelstellingen de "schuld door onverschilligheid" hebben gecreëerd. Ten slotte omdat ze door iedereen te begrijpen zijn en meetbaar zijn, en een verbintenis van iedereen vormen. Niet alleen van de rijke staten die er zich toe hebben verbonden om de realisatie te financieren van deze doelstellingen, maar ook van de landen die onze hulp genieten, die er zich toe hebben verbonden om de voorwaarden te creëren die gunstig zijn voor de realisatie van de doelstellingen.

Centraal-Afrika blijft onze prioriteit. De onweerlegbare positieve evolutie die momenteel aan de gang is – met de stabilisatie van Rwanda, het succes van het verkiezingsproces in Burundi en de evolutie in Congo – is in grote mate het gevolg van het beleid dat België sinds 1999 heeft gevoerd in de regio van de Grote Meren. Vandaag moeten we deze landen nog meer helpen, opdat hun democratische overgang met succes zou worden voltooid, en leiden tot een verbetering van het leven van iedereen.

De spoed en de omvang van de uitdadingen mogen ons niet zonder hoop en overtuiging laten. Op het ogenblik dat ons land haar 175ste onafhankelijkheidsverjaardag viert en de 25ste verjaardag van het federalisme, op het ogenblik ook dat we de 45ste verjaardag vieren van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, weten we dat we kunnen bouwen op onze ervaring en op de kwaliteit van onze medewerkers. Wij geloven er ook in dat de ideeën van vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, gelijkheid en grootmoedigheid zullen overwinnen.

Armand DE DECKER
Minister van Ontwikkelingssamenwerking

Voorwoord van de Heer Marc VERWILGHEN, Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

De wereldeconomie kent moeilijke tijden. Het worden belangrijke maanden en jaren voor onze welvaart en de toekomst van onze welvaart. Daarom moeten we de weerbaarheid van onze economie doen toenemen, onze concurrentiekracht vergroten en ons industrieel weefsel versterken. Dit is de opdracht waar elk land in Europa voor staat.

De globalisering van de wereldeconomie en de uitbreiding van de EU naar Oost-Europa zorgen ervoor dat de Belgische ondernemingen tegen steeds zwaardere internationale concurrentie moeten opboksen.

De buitenlandse handel beoogde het afgelopen jaar de doorgedreven behartiging van de Belgische belangen in de wereld, met daaraan gekoppeld het ter beschikking stellen van efficiënte financiële instrumenten ter ondersteuning van het Belgische bedrijfsleven.

In de eerste helft van 2005 waren er de prinselijke handelsmissies naar India en Japan. Hiermee wordt de Aziatische expeditie (in 2003 ook China) voorlopig afgesloten. Het is duidelijk dat Azië in de toekomst een steeds grotere rol zal spelen in de wereldeconomie. Elk land op zich in een continent waartegen België maar een habbekrats is. Echter mag België de boot niet missen. Met meer dan 80% van het BBP dat uitgevoerd wordt, leeft België hoofdzakelijk van de buitenlandse handel. De welvaart en levensstandaard in Azië zal gestaag stijgen met de economische groei. Dit wil dus zeggen dat het consumentisme in de Aziatische landen rechtevenredig zal toenemen. Daar moet België mee van profiteren. De Aziaten moeten België leren ontdekken als een land waar het gezellig vertoeven is. Hiermee moeten de Aziatische toeristen België leren kennen als een land met een fijne keuken en een grote culturele diversiteit. Ook voor de Aziatische ondernemer moet België een uitdaging zijn. België heeft immers een uitstekende infrastructuur en een hoge productiviteit. België is ook *the Gateway to Europe*.

Het is relevant om naast de prinselijke handelsmissie een intensieve en doorlopende campagne te voeren ter bevordering van een permanente zichtbaarheid van België in de wereld. In het kader van het ondersteunen van de Belgische belangen in het buitenland werd er in 2005 een handelsmissie ondernomen met de Belgische mode naar Sint-Petersburg (Rusland). Als resultaat kunnen de Belgische modeontwerpers voortaan deelnemen aan het jaarlijkse evenement *Fashion Seasons*.

Tot slot kan ik melden dat er in 2005 investeringsakkoorden werden gesloten met volgende staten: Oeganda, Congo, Guatemala, Nicaragua, China, Peru, Madagaskar en Soedan.

Marc VERWILGHEN
Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid

Voorwoord van de Heer Didier DONFUT, Staatssecretaris voor Europese Zaken, toegevoegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken

Precies één jaar geleden, toen ik pas Staatssecretaris voor Europese Zaken was geworden, benadrukte ik in dit voorwoord mijn roeping om de Europese belangen van België te coördineren en mijn wil om met de andere EU-lidstaten een actief bilateralisme op gang te brengen, om aldus beter in te spelen op de uitdagingen van een uitgebreid Europa.

Vandaag meen ik te mogen stellen dat beide prioritaire doelstellingen de voorbije twaalf maanden grotendeels zijn ingelost: dankzij mijn talrijke bezoeken aan mijn ambtgenoten en de doorgedreven informatievergaring op onze ambassades, heeft België in alle belangrijke dossiers beter de pols van zijn partners kunnen voelen en de Europese topontmoetingen in de beste omstandigheden kunnen voorbereiden.

Aldus heeft ons land duidelijk zijn stem kunnen laten horen in de debatten die fundamenteel zijn voor zichzelf, zoals de herziening van de Lissabon-strategie, die de Unie weer op weg moet zetten naar groei, de opmaak van de Europese begroting voor de periode 2007-2013 en het ontwerp van een Europese dienstenrichtlijn.

Wat de coördinatie van België's Europese belangen voorts nog aangaat, moeten wij ook wijzen op de opmerkelijke vooruitgang die is geboekt qua omzetting van Europese richtlijnen in het Belgische recht: dankzij een proactief beleid en permanente monitoring is onze achterstand terzake het afgelopen jaar voor de helft weggewerkt, een aanzienlijk bewijs van de Belgische gedrevenheid om de Europese integratie door te zetten.

Maar 2005 verliep evenwel niet uitsluitend, verre van, onder een positief gesternte: de mislukte Franse en Nederlandse referenda over de Europese Grondwet, de vastgelopen cruciale onderhandelingen over de Europese begroting, maar ook het gevoel dat Europa nog steeds niet opgewassen is tegen de grote socio-economische problemen ten gevolge van de globalisering (werkloosheid, delokalisaties, milieuverloedering,...) hebben het enthousiasme van de burger voor het Europese project sterk getemperd.

Daarom moeten België en zijn partners dit Europese integratieproces weer vlot trekken en de 450 miljoen burgers van de Unie overtuigen van de meerwaarde die het aan ons dagelijks leven kan bieden.

Zo moet, in een wereldwijde context, de Unie kunnen concurreren met de rest van de wereld om groei en kwaliteitsjobs te kunnen creëren: de enige manier om welzijn voor ons allemaal te garanderen. We moeten dus een Europese eenheidsmarkt, de grootste ter wereld, voltooien en verder uitbouwen, een markt van verbruikers met een grote koopkracht en van bedrijven met een groot innovatiepotentieel. We zullen ook de valstrikken moeten mijden gespannen door de inter-Europese concurrentie en de afzwakking van sociale en milieunormen, die alleen maar de ongelijkheid groter maken en de geest zelf van het Europese project ondermijnen.

Centraal in mijn beleid voor volgend jaar staat dan ook mijn vastberadenheid onze Europese ambtgenoten te overtuigen van de noodzaak voor meer interne convergentie op sociaal, economisch en milieuvlak. Want alleen met een sterke maatschappelijke dynamiek, waarin de lidstaten voldoende financiële middelen krijgen om toch een minimum aan maatschappelijke bescherming te bieden, zal de Unie het voortbestaan van het Europese project kunnen garanderen en een antwoord kunnen geven op de terechte onrust van de burger.

Ik weet zeker dat een lotsverbetering het enthousiasme en het begrip van de 450 miljoen Europeanen voor de Europese Grondwet zal aanwakkeren. In 2006 wordt nagegaan hoe ver het met de ratificaties van de Grondwet staat, waarvan de aanvaarding één van de voorwaarden is voor de noodzakelijke politieke verdieping van de Unie.

Didier DONFUT
Staatssecretaris voor Europese Zaken,
toegevoegd aan de Minister van
Buitenlandse Zaken

1. De middelen

1. FOD interne organisatie

Modernisering van de FOD

Ook in 2005 werd hard gewerkt aan de modernisering van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. De BPR-operatie *(Business Process Re-engineering)*, 'Verbeterprogramma's' genaamd, speelde hierbij opnieuw een bepalende rol. Naast het dagdagelijkse personeelsbeheer werd veel energie gestopt in het opstellen van de personeelsplannen, de voorbereiding van de invoering van het nieuwe evaluatiesysteem, het opstellen van een vormingsplan, de verdere uitwerking van de nieuwe loopbaan A en de aanpassing van het statuut van de buitenlandse carrières. Ook veiligheid werd in 2005 een belangrijk thema. Vermelden we ten slotte nog het vernieuwd managementplan van de Voorzitter van het Directiecomité, waarin de doelstellingen van de FOD voor de komende jaren zijn opgenomen.

De Verbeterprogramma's

In 2005 begon de uitvoering van de verbeteringsprogramma's zoals die gepland werden binnen de BPR-operatie die in 2002 in onze FOD werd opgestart. Ter herinnering: het gaat hier om niet minder dan 109 in de loop van 2004 vastgelegde projecten. Sinds januari 2005 werden meer dan zestig projecten gelanceerd, waarvan er intussen een vijftiental helemaal of zo goed als geheel zijn afgewerkt. In 2006 zal de moderniseringsdynamiek die het voorbije jaar op gang kwam, zich zeker nog duidelijker doorzetten.

Om deze projecten tot een goed einde te brengen kan het departement rekenen op de inzet van het management en de motivatie en ernst van meer dan 40 medewerkers die werden aangesteld als projectleiders. Deze laatsten zijn bevoegd voor één of meer projecten en steunen op collega's om hen daarbij te helpen.

Ons departement kon het voorbije jaar bij de uitvoering van zijn vernieuwingsprojecten ook rekenen op de steun van de FOD P&O (Personeel en Organisatie) en externe consultants. Dankzij al die inspanningen zal het werk voor onze ambtenaren makkelijker worden en de dienstverlening aan het publiek verbeteren.
Om het moderniseringsprogramma te kunnen uitvoeren is ook de inbreng van de directie ICT essentieel. Deze directie staat in voor niet minder dan 69 ondersteuningsprojecten. Het *Project Management Office* (PMO) verleent de projectleiders de nodige methodologische steun bij de opvolging en evaluatie van de projecten en bij gerichte acties waarvoor bijstand nodig is.

De projecten die het voorbije jaar werden afgewerkt, hebben betrekking op talrijke domeinen. Over het algemeen hebben ze volgende doelstellingen:

- De kwaliteit van onze dienstverlening aan de burger verbeteren.
- Moderne beheersinstrumenten invoeren (zoals projectmanagement, boordtabellen, etc) en het beheer transparanter maken.
- De uitwisseling van informatie en het gegevensbeheer bevorderen door middel van de informatica en ons communicatiebeleid versterken.
- De methode van 'enig contactpunt' invoeren om het werk van de ondersteunende diensten (personeel, vorming etc.) te verbeteren.
- Een kennisbeheerbeleid binnen onze FOD ontwikkelen.
- Eenvormige en eenvoudigere procedures invoeren voor een reeks taken; onze logistieke, financiële en informatica-activiteiten moderniseren.

De opstart van al deze projecten valt samen met de omvorming van onze FOD naar een 'lerende organisatie' waar kwaliteitszorg een dagdagelijkse bekommernis is.

Werken aan veiligheid

Veiligheid staat wereldwijd steeds hoger op de agenda. Het gaat hierbij niet enkel om fysieke veiligheid in Brussel en in de posten, maar ook om de beveiliging van de informatie- en communicatiekanalen. Een speciale werkgroep werkte een algemeen beleidsplan voor informatiebeveiliging uit. Het werd door het Directiecomité op 1 juli 2005 goedgekeurd. De krachtlijnen die erin zijn vervat, worden sindsdien stap voor stap uitgewerkt. De belangrijkste structurele vernieuwing die werd doorgevoerd is de oprichting van een Management Comité voor Informatiebeveiliging (MCIB). Hierin zijn alle diensten van het departement die te maken hebben met veiligheid vertegenwoordigd. De taak van het comité bestaat erin de verschillende activiteiten die reeds worden uitgevoerd binnen de betrokken diensten, te coördineren. Het wordt voorgezeten door een *Chief security officer* (CSO), die behoort tot de diensten van de Voorzitter waaraan hij rechtstreeks rapporteert.

In zijn huidige vorm verzamelt het MCIB, dat voor het eerst is samengekomen op 23 november, vertegenwoordigers van de diensten Veiligheid, Buitenlands Personeel, Binnenlands Personeel, Gebouwen in het buitenland, Gebouwen in Brussel en IT-Veiligheid. Het voorzitterschap wordt waargenomen door de adjunct van de Voorzitter van het Directiecomité. In de komende maanden zal deze kerngroep worden uitgebreid en kunnen vertegenwoordigers van andere diensten worden uitgenodigd naar gelang van de behandelde onderwerpen.
Op het terrein concretiseerde de verhoogde aandacht voor veiligheid zich onder andere in de installatie van het eerste RITZENTHALER-beveiligingssas, het aanbrengen en juist stellen van alarm- en bewakingssystemen in de posten, en in sensibiliseringsacties ten aanzien van de personeelsleden in Brussel.

Nationale Veiligheidsoverheid uitgebreid
In overeenstemming met een nieuwe wet en koninklijk besluit werd het aantal leden (FOD's en openbare instellingen) van de Nationale Veiligheidsoverheid bijna verdubbeld. Deze leden komen maandelijks bijeen.
Voor het jaar 2005 (per eind oktober) reikte de NVO 2.305 veiligheidsmachtigingen uit voor personeelsleden van FOD's, internationale instellingen, nucleaire centra enz.
Voor toegang tot bepaalde gevoelige informatie of materieel schrijft de wet immers voor dat hiervoor een veiligheidsmachtiging (ZEER GEHEIM, GEHEIM of VERTROUWELIJK) nodig is. Voortaan wordt de NVO ook betrokken bij het afgeven van veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.
Binnenkort worden bepaalde aanvragen voor veiligheidsmachtigingen elektronisch verwerkt en kan ook de toekenning van een machtiging langs elektronische weg gebeuren.

Modernisering van de buitenlandse carrières

Terwijl wordt voortgewerkt aan het uitwerken van een administratief statuut voor één nieuwe, ééngemaakte 'buitenlandse loopbaan', wordt ook een koninklijk besluit opgesteld waardoor het systeem van de postvergoedingen en andere toelagen in één financieel statuut zullen worden opgenomen. Ook de verlofregeling en de periodieke terugkeer worden onder de loep genomen. Het statuut van het contractuele personeel op post wordt verder verfijnd. Na een arrest van de Raad van State inzake de regelmatigheid van de taalexamens bij werving van diplomaten is het opnieuw mogelijk aanwervingen te doen. Een selectieprocedure voor diplomaten en ontwikkelingsattachés werd reeds opgestart, een selectieprocedure voor consuls volgt in 2006.

Een nieuw managementplan

Begin september presenteerde de Voorzitter van het Directiecomité zijn vernieuwde managementplan aan het personeel. De grote strategische lijnen die in 2002 werden uitgezet, worden hierin bekrachtigd maar het plan legt ook een aantal belangrijke nieuwe accenten. Daarbij wordt ingespeeld op de veranderende internationale omgeving enerzijds, en het moderniseringsproces binnen de federale overheid anderzijds. Dit blijkt onder andere uit de aandacht die het plan besteedt aan een meer op regionale leest geschoeide benadering, zowel op het vlak van beheer als van beleid. Het nieuwe plan integreert tevens belangrijke BPR-projecten die de voorbije jaren door het personeel werden uitgewerkt. Het zet ook de toon voor de toekomstige managementstijl van de FOD en omvat onder andere indicatoren die het mogelijk zullen maken te meten in hoeverre de gekozen doelstellingen reeds werden verwezenlijkt.

Diplomatieke lijst op internet

Ook de directie Protocol en Veiligheid (P&S), bevoegd voor het administratief beheer van de diplomatieke missies in Brussel, werkte mee aan de modernisering van de FOD Buitenlandse Zaken. Een eerste verbetering betreft de diplomatieke lijst. Deze circuleerde tot voor kort enkel in een papieren uitgave, maar werd in 2005 op de website van de Federale Overheidsdienst geplaatst. Hij kan nu doorlopend worden bijgewerkt en makkelijker worden geraadpleegd, ook door het publiek.

Voorts startte onze dienst een project op om ten behoeve van de diplomatieke gemeenschap méér informatie over protocollaire regels ter beschikking te stellen op het internet.

Een snelle en efficiënte dienstverlening aan een groeiende diplomatieke gemeenschap blijft de grote prioriteit van de Protocoldirectie. Op dit moment

heeft onze FOD te maken met 281 diplomatieke missies (bilaterale en multilaterale) met zowat 17.000 bevoorrechte personen.

Aantal erkende internationale organisaties stijgt

Op de website van de FOD is voortaan de lijst te vinden van internationale organisaties die door Buitenlandse Zaken officieel worden erkend.
Drie bijkomende internationale organisaties hebben hun erkenning aangevraagd als entiteit met een recht op privilegies en immuniteiten. Intussen werden met drie andere organisaties onderhandelingen gevoerd die moeten leiden tot een akkoord over de vestiging van een zetel. Op dit moment beschikken ongeveer 40.000 internationale ambtenaren over een speciaal identiteitsbewijs dat door P&S wordt afgegeven.

Huispersoneel

P&S bleef ook het afgelopen jaar van zeer nabij de problematiek volgen van de particuliere huisbedienden van diplomaten. Deze directie nam met het oog daarop ook actief deel aan de initiatieven die terzake door de Koning Boudewijnstichting werden ondernomen.

Ook financieel beheer efficiënter georganiseerd

In het kader van de modernisering van ons departement heeft de stafdirectie Begroting en Beheerscontrole (B&B) een aantal verbeteringsprogramma's doorgevoerd, met als doelstelling de vereenvoudiging van de werkprocedures aangaande de voorbereiding en uitvoering van onze begroting, en de optimalisering van de controle ervan. Deze projecten hebben een positieve impact gehad op de interne organisatie van B&B maar ook op de werkmethode van alle kredietbeherende diensten.

Ook is de directie versterkt met een aantal nieuwe medewerkers. De belangrijkste veranderingen, zowel voor het hoofdbestuur als de posten, zijn de vereenvoudiging van de administratieve procedures in verband met de uitvoering van onze begroting, en de verbetering van de controle ervan.

Integratie van het Financieel Bureau en beheer consulaire ontvangsten

Teneinde de financiële stromen die betrekking hebben op de consulaire activiteiten in het hoofdbestuur en in de posten beter te kunnen opvolgen, besliste het Directiecomité het Financieel Bureau en het team dat is belast met consulaire ontvangsten te integreren in B&B. Een nieuw team zal zich concentreren op de rationalisering van de consulaire financiële stromen tussen het hoofdbestuur en de posten. Daarbij zullen de consulaire ontvangsten geleidelijk in het werkingsfonds van de posten worden geïntegreerd.

Dienst Risicobeheer stuurt intern controlesysteem

Een belangrijk element van de hervorming van de controle op administratief, budgettair en beheersvlak is de invoering van een nieuw intern controlesysteem binnen elke FOD. Met het oog daarop heeft ons departement een speciale dienst Risicobeheer gecreëerd. Die zal de uitbouw sturen van een intern controlesysteem dat is gebaseerd op de COSO-methodologie (toetsing aan een stel normen).
De cel Financiële Interne Controle van de directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking werd overgebracht naar B&B2. Deze dienst beheert momenteel twee belangrijke projecten binnen de BPR-operatie. Het eerste moet leiden tot betere procedures voor de interne controle van de directie Indirecte Samenwerking. Het tweede beoogt de standaardisering van de procedures inzake uitvoering en controle van de begroting van ons departement. De nieuwe procedures zullen vanaf januari 2006 van toepassing zijn.

Oprichting cel Management Reporting

Het Directiecomité van ons departement wil op een gestructureerde wijze de lopende verbeterprojecten opvolgen, en de doeltreffendheid van het geheel van onze activiteiten meten, dit zowel in de directies-generaal als in de stafdirecties. Met het oog daarop heeft B&B een geheel van boordtabellen ontwikkeld waarin de belangrijkste performantie-indicatoren van de directies-generaal en de stafdirecties zijn verwerkt. Deze indicatoren maken het mogelijk de kwaliteit van onze prestaties en de vorderingen van onze verbeterprojecten te meten. Ze zullen in het managementplan van het Directiecomité worden opgenomen.

Regionale boekhoudkundig controleurs ondersteunen decentralisatie

De geleidelijke decentralisatie van het begrotingsbeheer van het departement naar de posten toe, komt neer op een

vorm van administratieve vereenvoudiging die door onze medewerkers op post en in het hoofdbestuur erg wordt geapprecieerd. Om deze mogelijk te maken is echter ook een decentralisatie nodig van onze bevoegdheden op het vlak van controle en ondersteuning.

Met dat doel voor ogen voerde het departement een nieuwe functie in, namelijk die van regionaal boekhoudkundig controleur. Deze controleurs zijn deskundigen op het vlak van budgettair, financieel en boekhoudkundig beheer en zullen geleidelijk in ons netwerk van posten worden ingevoegd. Zij zullen bevoegd zijn voor een gebied dat de jurisdictie van verscheidene posten omvat. Functioneel hangen ze af van de Stafdirecteur B&B, administratief van het posthoofd waaraan zij worden toegevoegd.

AccountingNet optimaliseert financieel beheer

De modernisering van onze organisatie moet gepaard gaan met een modernisering van onze informaticatoepassingen. B&B werkte in samenwerking met ICT (Informatie- en Communicatietechnologie) een programma uit voor budgettair, financieel en boekhoudkundig beheer: AccountingNet. Dit nieuwe systeem moet de posten, de regionale boekhoudkundig controleurs en de medewerkers van het hoofdbestuur in staat stellen in ware tijd de evolutie van de kredieten van de posten op te volgen, te anticiperen op problemen en op tijd de vereiste correcties en arbitrages uit te voeren. Dit systeem zal eveneens de rapporten bevatten die bestemd zijn voor onze controleorganen. De aanstelling van de rekenplichtigen zal gebeuren in navolging van de uitrol van deze toepassing in de posten en in het hoofdbestuur.

TravelNet en Amadeus beheren voortaan reizen

De medewerkers op post en op het hoofdbestuur reizen steeds meer. In 2004 kocht B&B3 ongeveer 1.800 biljetten voor vluchten, met bestemmingen die over de gehele wereld verspreid lagen. Om de toenemende complexiteit te kunnen beheren, verwierf het departement het reserveringssysteem Amadeus. Dit systeem maakt het mogelijk continu de meest interessante prijsvoorwaarden te zoeken en intern de meest essentiële taken betreffende de reservering te verrichten. Daardoor kunnen kosten aanzienlijk worden verminderd. Teneinde het administratieve en budgettaire beheer van de zendingen te vereenvoudigen, ontwikkelden ICT en B&B samen het systeem TravelNet. Het systeem zorgt al voor de opmaak van marsorders, maar in 2006 zal het ook instaan voor de opvolging van de begroting, de betaling van de voorschotten en de verwerking en boeking van de onkostenstaten in het centrale systeem van het departement.

Nieuwe aanpak toekenning orden

Op de dienst Ridderorden werden in 2005 vier BPR-projecten afgewerkt. Het resultaat is een betere informatiedoorstroming en efficiënter toekenningsproces. Dit is mogelijk doordat de aanvragen voor de verlening van een ereteken worden gegroepeerd. Voorts is het aantal typebrevetten teruggebracht van negen tot drie en hebben de oorkonden een nieuwe lay-out en aantrekkelijker uitzicht gekregen.

Daarnaast werkte de dienst in nauwe samenwerking met de diensten van de Eerste Minister aan een voorontwerp van wet betreffende de toekenning van eervolle onderscheidingen in de nationale orden. Het werd intussen door de regering bij het Parlement ingediend.

Voortaan nog drie oorkonden

© FOD Buitenlandse Zaken, Hassan Nasser

Samenwerken in een federale context

Evaluatie samenwerking met Gewesten en Gemeenschappen

Tijdens de zitting van de Interministeriële Conferentie 'Buitenlands Beleid' (ICBB) van 15 maart 2005 werd beslist om in het kader van het 'Comité Artikel 15/22' met de Gewesten en Gemeenschappen een oefening te starten over de evaluatie, en in voorkomend geval, de herziening van het samenwerkingsakkoord van 1994 betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie, en over het samenwerkingsakkoord van 1995 betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de Gemeenschappen en de Gewesten in de diplomatieke en consulaire posten. Deze oefening, waarvan de resultaten te zijner tijd worden voorgelegd aan de Interministeriële Conferentie 'Buitenlands Beleid', wordt gecoördineerd en voorgezeten door het Kruispunt Gewesten en Gemeenschappen.

De Internationale Conferentie over het Federalisme

Van 3 tot 5 maart was België gastheer voor de derde Internationale Conferentie over het Federalisme. Deze conferentie was een gemeenschappelijk initiatief van de Belgische federale regering en de Belgische Gemeenschaps- en Gewestregeringen. Het evenement was één van de hoogtepunten in de feestelijkheden rond de 175ste verjaardag van de Belgische onafhankelijkheid en de 25ste verjaardag van het federalisme. Voorbereiding en organisatie van de conferentie berustten bij een speciaal team binnen onze Federale Overheidsdienst.

De conferentie vond plaats in de gebouwen van het Europees Parlement en had veel succes. Ze werd geopend door Premier Guy Verhofstadt en de Ministers-Presidenten van de Gemeenschappen, in aanwezigheid van Koning Albert. Er waren meer dan 800 deelnemers uit ruim vijftig landen. Het ging zowel om staats- en regeringsleiders, ministers van Buitenlandse Zaken, vakministers en hoge functionarissen, als om vertegenwoordigers van de civiele maatschappij, academici, journalisten en jongeren. De deelnemers wisselden ideeën en ervaringen uit met betrekking tot de manier waarop federalisme in al zijn verscheidenheid, kan bijdragen aan goed bestuur, welvaart en welzijn, vrede en democratie, maar ook aan de ontplooiing van een eigen identiteit in een steeds meer geglobaliseerde wereld. Bijzondere aandacht werd besteed aan thema's als conflictpreventie, inspanningen met het oog op 'nation-building' (natievorming) en federaliserende tendensen binnen de internationale samenwerkingsverbanden. In aanwezigheid van Prins Filip werd de conferentie afgesloten met een toespraak door Minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht.

Tentoonstelling '175 jaar Belgische diplomatie'

2005 was voor België een jubileumjaar. Ons land vierde 175 jaar onafhankelijkheid en 25 jaar federalisme met een brede waaier van activiteiten, groot- en kleinschalig.

In de prestigieuze voormalige bibliotheek van het Egmontpaleis had een tentoonstelling plaats met als titel *'175 jaar Belgische diplomatie: engagement in de wereld'*. Ze blikte terug op een aspect uit onze geschiedenis dat bijwijlen onvoldoende bekendheid geniet.

Officiële opening van de tentoonstelling *175 jaar Belgische diplomatie* in het Egmontpaleis in Brussel, in aanwezigheid van Koning Albert II

© FOD Buitenlandse Zaken, Dominique Decuyper

Pers & Communicatie (P&C) vormde de spil in de organisatie van deze tentoonstelling. De bezoekers konden een chronologisch parcours door 175 jaar Belgische diplomatie afleggen, van het prille onafhankelijke België, via het naoorlogse multilateralisme, tot het huidige federalisme. Diverse mijlpalen van het Belgische engagement op Europees en wereldniveau wedijverden om de aandacht van het publiek.

Ook de evolutie van de diplomatieke en consulaire carrière, het leven van elke dag op Buitenlandse Zaken, de werkomgeving van de diplomatieke spelers in Brussel en in het buitenland kwamen aan bod.

Alles werd bevattelijk uit de doeken gedaan aan de hand van archiefstukken, foto's, audiovisuele opnames en symbolen van de natie. De reconstructie van een gedekte tafel voor hoge gasten en het galakostuum van een ambassadeur zorgden voor een extra levendige noot.

Twee maanden lang bleef de tentoonstelling open voor het publiek. In die tijd kreeg zij ruim 8.000 bezoekers over de vloer, zowel uit het al dan niet verre buitenland als uit alle streken van België. Het concept, de presentatie, de locatie en de uitleg van de suppoosten/gidsen genoten heel wat bijval en maakten van het tentoonstellingsproject voor P&C één van de hoogtepunten van het voorbije jaar.

2. Personeel

Onze FOD zette zich samen met de FOD Personeel en Organisatie in voor de verdere modernisering van het personeelsbeleid. Dit gebeurde met name binnen het raamwerk van de lopende hervorming van het openbaar ambt.
Een en ander zal leiden tot beter opgeleid en bekwamer personeel en personeelsstructuren die beter aansluiten bij de reële noden.
Het personeelsplan 2005 voor het hoofdbestuur voorzag in een toename met 82 eenheden, een deel daarvan als vervanging van personeel dat de dienst verliet. In 2006 moet het plan volledig zijn uitgevoerd.

Onderstaande tabellen geven (per 1 november 2005) de samenstelling van het personeel weer bij het hoofdbestuur en in het buitenland, evenals het aantal en de aard van de posten.
Op een wereldkaart die als bijlage achteraan dit jaarverslag wordt weergegeven, is aangegeven waar de diverse soorten posten zich bevinden.

Personeelsbestand van de FOD bij het hoofdbestuur en in het buitenland (toestand op 1/11/2005)

Totaal aantal statutaire en contractuele personeelsleden in het hoofdbestuur

Statutairen van de binnencarrière	642
Contractuelen	523
Diplomaten	150
Kanseliers	62
Ontwikkelingsattachés	16
Totaal in het Hoofdbestuur	**1393**

Totaal aantal statutairen en contractuelen in de posten, de Permanente Vertegenwoordigingen in het buitenland en in Brussel.

Diplomaten	250
Kanseliers	124
Ontwikkelingsattachés	37
Uitgezonden contractuelen	153
Ter plaatse aangeworven contractuelen	1515
Totaal op de posten en bij de PV's in het buitenland en in Brussel	**2079**
Algemeen totaal (Hoofdbestuur, posten en PV's)	**3472**

In 2005 werden twee ambassades geopend, namelijk in Doha (Qatar) en Astana (Kazachstan) en een consulaat-generaal in Guangzhou (China). Volgende posten werden gesloten: het consulaat-generaal in Sydney, het consulaat in Malaga en de Permanente Vertegenwoordiging bij de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens in Den Haag.

Aantal en type diplomatieke en consulaire posten (toestand op 1/11/2005)

Posten	
Ambassades	92
Consulaten-generaal	17
Consulaten	9
Permanente Vertegenwoordigingen	10
Samenwerkingsbureaus *	4
Totaal	132

* Het gaat hier enkel om de samenwerkingsbureaus in landen waar geen Belgische diplomatieke post aanwezig is: Bamako (Mali), Cotonou (Benin), Maputo (Mozambique) et Niamey (Niger). Twintig bureaus zijn gevestigd in de gebouwen van een ambassade, een consulaat-generaal of een Permanente Vertegenwoordiging.

3. Gebouwen

Gebouwen in het buitenland

Het departement beheert in het buitenland ongeveer 350 gebouwen. Hiervan heeft het iets meer dan de helft in eigendom. De totale waarde van ons vastgoedbezit bedraagt bijna 375 miljoen euro. Het gaat hierbij vooral om de officiële residenties van de posthoofden.
De andere gebouwen, vooral kanselarijen, vertegenwoordigen samen een huurkost van 9 à 10 miljoen euro per jaar.
Voor 2005 was een investeringsbudget voorzien van 11.979.000 euro. Het aankoopbudget beliep 2,4 miljoen euro.
Het Master Plan voor de gebouwen geeft richtcijfers aan voor uitgaven en inkomsten van het Organieke Fonds van de Gebouwen voor de vier volgende jaren. Deze hebben betrekking op de belangrijkste vastgoedoperaties en prioritaire renovatie- en bouwprojecten.

Gebouwen in Brussel

De gebouwen in Brussel worden gehuurd. Het hoofdgebouw, Egmont I, bevindt zich in de Karmelietenstraat 15. In juni 2004 startte de bouw van Egmont II. Het gebouw zal eind 2006 voltooid zijn.
Egmont II moet in de plaats komen van huurgebouwen die zich op diverse plaatsen in de stad bevinden: Naamsestraat 48, 59 en 72, Brederodestraat 6, Crespelstraat 2-4, Hoogstraat 139. Het departement beheert in samenwerking met de Regie van Gebouwen het Egmontpaleis en het kasteel Hertoginnedal.

4. Begroting en financiële middelen

Overzicht van de begroting Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Sinds het begrotingsjaar 2004 worden de middelen gereserveerd voor Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking samengevoegd en opgenomen in één enkele begroting.

Aangepaste begroting 2005

- *Vastleggingskredieten: 1.230.931.000 euro*
- *Ordonnanceringskredieten: 1.260.761.000 euro*

Organisatie-afdeling	Programma	Opschrift/Onderwerp	Bedrag in vastlegging (in duizend EUR)	Bedrag in ordonnancering (in duizend EUR)
01		**Beleidsorganen van de Minister van Buitenlandse Zaken**	**2.717**	**2.717**
02		**Beleidsorganen van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking**	**2.396**	**2.396**
11		**Beleidsorganen van de Staatssecretaris voor Europese Zaken, toegevoegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken**	**1.295**	**1.295**
21		**Beheersorganen**	**63.286**	**63.286**
	0	Leiding en beheer	63.286	63.286
40		**Algemene diensten**	**11.458**	**11.458**
	1	Protocol	653	653
	2	Vorming	1.690	1.690
	3	Conferenties, seminaries en andere manifestaties	1.895	1.895
	4	Humanitaire hulp	1.178	1.178
	5	Vertegenwoordiging in het buitenland	1.465	1.465
	6	Communicatie, informatie en documentatie	1.557	1.557
	7	Internationale samenwerking	3.020	3.020
42		**Diplomatieke en consulaire posten en posten voor samenwerking**	**170.582**	**166.208**
	0	Bestaansmiddelenprogramma	157.250	157.701
	1	Gebouwen fonds	13.332	8.507
43		**Directie-generaal Juridische Zaken**	**546**	**546**
	0	Bestaansmiddelenprogramma	546	546
51		**Directie-generaal Bilaterale Zaken**	**6.836**	**6.836**
	0	Bestaansmiddelenprogramma	395	395
	1	Bilaterale betrekkingen	3.835	3.835
	2	Economische expansie	2.606	2.606
52		**Directie-generaal Consulaire Zaken**	**11.193**	**11.193**
	0	Bestaansmiddelenprogramma	10.881	10.881
	1	Internationale instellingen	115	115
	2	Humanitaire hulp	197	197
53		**Directie-generaal Multilaterale Zaken en Mondialisering**	**125.402**	**127.377**
	1	Multilaterale betrekkingen	73.621	73.621
	2	Wetenschapsbeleid	3.294	3.294
	3	Samenwerking	475	475
	4	Humanitaire hulp	48.012	49.987
54		**Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking**	**831.872**	**864.101**
	0	Bestaansmiddelenprogramma	2.979	2.979
	1	Gouvernementele samenwerking	194.422	175.241
	2	Niet-gouvernementele samenwerking	186.475	187.402
	3	Multilaterale samenwerking	282.816	399.619
	4	Bijzondere interventies	165.180	98.860
55		**Directie-generaal Coördinatie en Europese Zaken**	**3.348**	**3.348**
	1	Europese betrekkingen	3.348	3.348

2. De dienstverlening

1. Consulaire zaken

Nieuwe klemtoon op strijd tegen het terrorisme

Het departement werd ook in 2005 geconfronteerd met de problematiek van het terrorisme. Buitenlandse Zaken kan in een aantal dossiers nuttig bijdragen tot het optreden van andere departementen en van politie en justitie.
Terrorismebestrijding is één van de belangrijke aandachtspunten bij het consulaire werk. Visumaanvragen, paspoortafgifte, beveiliging van reisdocumenten, registratie van biometrische gegevens, ze hebben alle een belangrijk veiligheidsaspect. Ons land staat momenteel aan de spits wat betreft de toepassing van nieuwe technologie: België was met een vol jaar voorsprong het eerste land ter wereld dat een reispas met microchip uitbracht. Het was tevens het eerste land om aan de grenzen (luchthavens en havens) de controle van deze reispas uit te rollen.
Samen met Frankrijk nemen we deel aan het eerste experiment binnen de Europese Unie met registratie van vingerafdrukken en digitale foto's bij visumaanvragen.

Met deze nieuwe initiatieven heeft Buitenlandse Zaken in 2005 opnieuw een sterk signaal gegeven dat de strijd tegen fraude met reisdocumenten en tegen immigratiefraude zeer hoog staan op de lijst van onze prioriteiten.

De nieuwe Belgische reispas met microchip kan gelezen en gedecodeerd worden met een laptop of een zakcomputer © BELGA

Op het vlak van informatie-uitwisseling en gerechtelijk optreden werd in 2005 de samenwerking met andere landen versterkt. Talrijke Belgische ambassades en consulaten, hierbij ondersteund door het hoofdbestuur in Brussel, leverden een eigen specifieke bijdrage. Buitenlandse Zaken staat meer dan ooit ter beschikking van de andere betrokken overheden om informatie te vergaren en na te trekken. Permanent overleg met onze voornaamste partners in binnen- en buitenland is uiteindelijk de bestaansreden van het departement, en wij kunnen vaak met ons ondersteunend optreden en met de inzet van ons uitgebreide netwerk in het buitenland het verschil maken.
Het staat vast dat ook de volgende jaren rond de thematiek van het terrorisme zal worden gewerkt. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de vorming voor consuls, diplomaten en visumagenten op het vlak van terrorismebestrijding en -preventie. Nuttige informatie uit het buitenland zal snel onder de aandacht worden gebracht van de bevoegde Belgische autoriteiten. Enkel indien alle beschikbare informatie snel en efficiënt wordt gedeeld, kan ons land een veilige plaats blijven voor alle inwoners.

Visumafgifte en monitoring

Het afgelopen jaar besteedde de DGC weer ruime aandacht aan de monitoring van de visumafgifte in de posten.

Ter gelegenheid van de monitoring van een ambassade of consulaat gaat speciale aandacht naar de organisatie van de visumsectie, meer bepaald naar de dienstverlening aan de klant. Er wordt

onderzocht of er geen overbodige schakels zijn in de verwerking van de dossiers, of het mogelijk is de aanvrager in te lichten over de stand van zaken van zijn dossier zonder hem te doen komen naar de post, en of er met voldoende soepelheid wordt omgegaan met aanvragers die van ver komen.

Aanbevelingen in die zin werden reeds aan een aantal posten gegeven.
Verder wordt erop aangedrongen dat op de websites van de posten lokale informatie over visa, zoals samenstelling van de dossiers, praktische inlichtingen over het indienen van de aanvraag, openingstijden, enz... zou worden aangebracht. Dit moderne medium laat toe dat het publiek duidelijk en volledig wordt ingelicht, en maakt niet zelden een verplaatsing naar de post overbodig. Het betekent tevens een tijdwinst voor de post, die minder telefonische en schriftelijke vragen om inlichtingen ontvangt en haast altijd kan verwijzen naar de website.

In 2005 werd de werkmethode van Kinshasa onder de loep genomen en beter gestroomlijnd, wat resulteerde in een aanzienlijke tijdwinst voor de visumaanvrager en een vereenvoudiging van de werklast van de post. Momenteel is een soortgelijke oefening gaande met Casablanca, om aldaar de termijnen van afgifte te verkorten. Het is de bedoeling enkele schakels bij de behandeling van de dossiers weg te nemen en het gehele visumgebeuren performanter te maken. In beide geciteerde posten worden vooral de vestigingsdossiers beoogd, die complexer zijn qua samenstelling en beoordeling dan de dossiers voor kort verblijf, en bijgevolg een grotere werklast veroorzaken bij alle betrokken partijen.

Samen met de dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken is een werkgroep opgericht die zich buigt over de verkorting van de termijnen van de visumafgifte, zowel op de posten als bij Vreemdelingenzaken. De werkgroep heeft reeds een aantal nuttige vergaderingen gehad en de reflectie gaat voort.

De vergelijking van de cijfers tussen 2004 (12 maanden) en 2005 (9 maanden) levert volgend resultaat op voor het totaal der posten die op de elektronische applicatie VisaNet zijn aangesloten:

	2004	2005
Ambtshalve afgifte door de posten	63 %	68 %
Voorgelegd aan Vreemdelingenzaken	37 %	32 %

Dit zijn alle diplomatieke en consulaire posten behalve de ambassade te Luanda, die binnenkort ook zal aangesloten worden op het elektronisch netwerk.

De posten zullen ook in de toekomst aangemoedigd worden om, voor zover de vigerende instructies dit mogelijk maken, over te gaan tot afgifte en enkel de voldoende geargumenteerde twijfelgevallen voor te leggen.

2. Crisisbeheer

FOD steunpunt in noodsituaties

Sinds 2003 bestaat binnen onze FOD de dienst Crisiscentrum-Reisadvies-B-FAST en werden extra maatregelen doorgevoerd om beter het hoofd te kunnen bieden aan noodsituaties. We onderscheiden hierbij drie actieterreinen:
- bijstand aan landgenoten in crisissituaties in het buitenland;
- reisadvies aan landgenoten;
- steun aan getroffen lokale bevolkingen, via B-FAST.

Bijstand aan landgenoten in het buitenland

Naast individuele problemen (diefstal, verlies van documenten, ongevallen) waarvoor de normale consulaire bijstand wordt ingeschakeld, kunnen zich crisissituaties voordoen waarbij kleine of grote groepen landgenoten betrokken zijn en die mogelijk hun veiligheid in het gedrang brengen. In dat geval kan beslist worden het Crisiscentrum te activeren.
Het Crisiscentrum zorgt voor de nodige coördinatie en voor de verspreiding van informatie aan de getroffenen zelf, hun familieleden en aan het publiek. Het Centrum werkt in deze omstandigheden steeds nauw samen met onze diplomatieke en consulaire posten in de betrokken landen.
In 2005 werd het Centrum tweemaal geactiveerd. In januari werd het werk voortgezet dat was begonnen eind december, naar aanleiding van de zeebeving en tsunami in Zuidoost-Azië. Als gevolg van deze buitengewoon zware

catastrofe ontving het Crisiscentrum op enkele dagen tijd méér dan 10.000 oproepen van verontruste landgenoten. Meestal ging het om meldingen van vermiste personen of verzoeken om hulp bij het opsporen van familieleden. Door intensief en minutieus opsporingswerk kon een aanvankelijke lijst van 4.000 als vermist opgegeven personen worden teruggebracht tot een accurate, gelukkig veel beperktere lijst. Hierbij kon het departement rekenen op de efficiënte medewerking van het Rode Kruis en van de Federale Politie.

Een tweede keer werd het Crisiscentrum geactiveerd na de bomaanslagen die in juli in Londen plaatshadden.

Er wordt natuurlijk ook bijstand verleend in crisissituaties zonder dat het Crisiscentrum hoeft geactiveerd te worden. Het is dan wel in een hogere staat van paraatheid, zoals bij de verspreiding van het Marburgvirus in Angola (april 2005), de onlusten in La Paz (juni 2005) en de gespannen periode die samenviel met het einde van de politieke overgangsperiode (30 juni 2005) in de Democratische Republiek Congo.

Een bijzondere vermelding verdient de rol die de FOD speelt in het verstrekken van informatie over de verspreiding van de vogelgriep, onder andere via de reisadviezen.

Reisadvies over 131 landen

De FOD tracht te voorkomen dat landgenoten in het buitenland in problematische situaties terechtkomen door hen te informeren over de toestand ter plaatse en eventueel te waarschuwen voor problemen en gevaren waarmee ze zouden kunnen te maken krijgen.

De dienst stelde in 2005 reisadviezen voor zowat 131 landen ter beschikking.

Omdat de vraag naar reisadvies steeds toeneemt en meer en meer mensen toegang hebben tot het internet, publiceert onze FOD sinds 2001 zijn reisadviezen op de website www.diplomatie.be. Deze inlichtingen stellen de reizigers in staat de risico's die zijn verbonden aan het verblijf in bepaalde landen (veiligheid, politieke of sociale onrust, natuurfenomenen, gezondheid) af te wegen. De toestand in landen waar zich problemen voordoen of zouden kunnen ontstaan, wordt op de voet gevolgd. De startpagina van de website geeft ook informatie over de vogelgriep. Gemiddeld consulteerden in 2005 dagelijks een 500-tal bezoekers de reisadviezen van het departement.

B-FAST zeven maal actief op het terrein

België is niet enkel solidair met landgenoten in nood.

Bij de rampen en noodsituaties in het buitenland die voornamelijk de plaatselijke bevolking treffen, vragen lokale autoriteiten ons land nogal eens om noodhulp. Om aan deze vraag te kunnen voldoen, besliste de ministerraad in 2000 een snelle interventiestructuur op te zetten. Deze bestaat uit urgentieteams die snel kunnen vertrekken naar een regio die wordt getroffen door een door mensen of de natuur veroorzaakte ramp. Deze eenheid kreeg de naam *Belgian First Aid & Support Team*, beter bekend als B-FAST.

Organisatie

B-FAST wordt voorgezeten door de Minister van Buitenlandse Zaken en brengt alle FOD's samen die bevoegd en betrokken zijn (diensten van de Eerste Minister en de FOD's Buitenlandse Zaken, Ontwikkelingssamenwerking, Landsverdediging, Volksgezondheid, Binnenlandse Zaken en Begroting) en indien nodig ook experts, gespecialiseerde ngo's en hulpdiensten van de Gewesten, Gemeenschappen en gemeenten.

Tsunami, Katrina, Pakistan...

Sinds zijn ontstaan is B-FAST reeds 32 keer in actie gekomen. Het heeft daarbij heel wat waardevolle vakkennis kunnen opdoen. In 2005 is B-Fast diverse keren op het terrein actief geweest: in Thailand en Indonesië (tsunami in december 2004), in Roemenië (overstromingen in juli 2005), in Niger (hongersnood in augustus 2005), in Bulgarije (overstromingen in augustus 2005), in de Verenigde Staten van Amerika (orkaan Katrina in augustus 2005) en in Pakistan (aardbeving in oktober 2005). De meest omvangrijke operaties vonden plaats in de door de tsunami getroffen gebieden van Zuidoost-Azië.

3. Het beleid

1. België in bilateraal verband

Relaties met de buurlanden

Luxemburg

De derde gemeenschappelijke vergadering van de Luxemburgse en Belgische regeringen had plaats op 15 juli 2005. De bedoeling van deze topontmoetingen is op gezette tijden de vorderingen na te gaan in de bilaterale samenwerking met het oog op de verbetering van het dagelijkse welzijn van de bevolkingen. De twee regeringen spraken hun tevredenheid uit over de inwerkingtreding van de nieuwe BLEU-conventie (Belgisch-Luxemburgse Economische Unie) en de toetreding op 23 mei 2005 van België, het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap tot het interregionale samenwerkingsverband SAR.LOR.LUX.

Nederland

De bijeenkomst Thalassa II

De tweede Belgisch-Nederlandse topbijeenkomst, genaamd 'Thalassa II', had plaats in Brussel op 5 september 2005. De bedoeling van deze informele bijeenkomsten is de banden tussen de regeringen van de twee landen nauwer aan te halen. De bijeenkomst 'Thalassa II' heeft geleid tot enkele concrete acties, waaronder de plannen voor ontmoetingen tussen Minister Vande Lanotte en Minister Peys, de ministers van Ontwikkelingssamenwerking, en de interparlementaire contactgroep (Den Haag op 12 december 2005). Voorts is afgesproken dat jaarlijks eind augustus-begin september een 'Thalassa'-top zal worden gehouden met een gedetailleerde agenda (net zoals bij de topontmoetingen met Luxemburg) en dat een gemeenschappelijke werkgroep wordt opgericht om na te denken over de toekomst van de Benelux.

Bondsrepubliek Duitsland

Duitsland is een belangrijk partnerland, zowel politiek als economisch en vooral in het kader van de Europese Unie. De contacten met dit land werden verder uitgediept, zowel die op hoog politiek niveau als op het niveau van de ambtenaren. Bondspresident Köhler bracht een bezoek aan Brussel. De vruchtbare samenwerking met Duitsland komt onder meer tot uiting in de gezamenlijke inspanningen ten aanzien van Afghanistan en Irak en in de steun die België verleent aan het initiatief van Duitsland, Japan, India en Brazilië inzake de hervorming van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

Frankrijk

De Belgische autoriteiten werkten op vraag van de Franse regering mee aan het opzetten van een werkgroep bestaande uit zes Belgische parlementsleden en zes Franse collega's. Deze groep kreeg de opdracht na te gaan, over een periode van één jaar ingaande op 10 november 2005, welke wettelijke en administratieve obstakels de uitbouw van de onderlinge samenwerking nog hinderen en voorstellen te doen om ze uit de weg te ruimen. In dezelfde geest en om het Franse publiek een beter inzicht te geven in de werking van de Belgische instellingen werd op 14 juni in Brugge een 'Dag van de kennis van de Belgische instellingen en hun werking' georganiseerd. De Franse overheid organiseerde een gelijkaardige dag in Rijsel, om het Belgische publiek beter vertrouwd te maken met de Franse instellingen. Ten slotte organiseerde de Belgische overheid op 21 november 2005 in Kortrijk nog het tweede 'Forum van de interregionale Belgisch-Franse samenwerking'. De bijeenkomst was bedoeld om een balans op te maken van de grensoverschrijdende samenwerking met de regio Nord-Pas-de-Calais en de toekomstperspectieven op het vlak van grensoverschrijdende samenwerking voor te stellen..

Verenigd Koninkrijk

Met het oog op het Britse voorzitterschap van de Europese Unie genoten in 2005 de relaties met het Verenigd Koninkrijk bijzondere aandacht. Een belangrijk voorbeeld van de goede samenwerking betreft Centraal-Afrika. Voorts werd in oktober in Londen voor de zesde keer de Belgisch-Britse Conferentie georganiseerd. Deze stond dit jaar in het teken van de toekomst van de Europese Unie. Er werd van gedachten gewisseld over de politieke, institutionele en economische ontwikkelingen op middellange termijn. Ook het Europese en nationale milieubeleid was een belangrijk thema. Van Belgische zijde waren de deelnemers onder meer de Ministers De Decker en Tobback en de ex-Ministers Neyts en Eyskens.

Speciale aandacht voor Centraal- en Oost-Europa

2005 was het jaar waarin de integratie werd voltooid van de acht landen van Centraal- en Oost-Europa, die in 2004 lid werden van de EU. De Baltische staten, Polen, Hongarije, de Tsjechische Republiek, Slowakije en Slovenië, werkten intens voort om de nodige hervormingen uit te voeren en hun integratie in de EU te vervolledigen. Ook de 'oude' lidstaten van de Unie moesten zich aanpassen aan de historische veranderingen in Europa. Vermits het buitenlandse beleid van België over het algemeen de verlenging is van het Europese buitenlandse beleid en de positie van elk van de 25 landen van tel is, besliste de Belgische regering ambassades te openen in landen waar dit voorheen niet het geval was: Letland en Estland. De integratie van de landen van Centraal-Europa verplichtte de Belgische diplomatie haar denkkader aan te passen en zich meer op Oost-Europa te richten. Ze volgde daarbij het voorbeeld van de EU, die in 2004 haar beleid voor de grotere Europese Nabuurschap lanceerde, bedoeld voor landen in het Oosten en het zuidelijke gebied van de Middellandse Zee. In het Oosten wil de EU haar relaties versterken met Oekraïne, Wit-Rusland, Moldavië, Armenië, Azerbeidzjan en Georgië. België wil ook de banden met de landen van Centraal-Azië aanhalen en begon alvast met de opening van een ambassade in Astana, de hoofdstad van Kazachstan, eind 2005.

Russische Federatie

De relaties van ons land met de Russische Federatie waren ook in 2005 zeer goed. Dit bleek onder andere op 3 oktober, toen een akkoord werd afgesloten over het actieprogramma 2005-2007. Daarin is afgesproken de onderlinge uitwisselingen en contacten op een aantal domeinen verder uit te bouwen. Dit geldt met name voor energie, transport, douane en leefmilieu. Een voorbeeld van het belang dat ons land hecht aan de grote buur en belangrijke partner, was ook het evenement Europalia 2005-2006, dat aan Rusland werd gewijd.

Ons beleid is ingepast in het Europees beleid inzake samenwerking en partnerschap met Rusland. Dat leidde in mei 2005 tot een akkoord over de vier 'gemeenschappelijke ruimten'; vrijheid-veiligheid-justitie, economie, externe veiligheid, onderzoek en onderwijs.

President Poetin woont de officiële opening van Europalia Rusland bij op 3 oktober in Brussel. © BELGA

Oekraïne

In Oekraïne kwam eind 2004 een nieuwe regering aan de macht. Een van de prioritaire doelstellingen van haar buitenlandse beleid is zo snel mogelijk lid te worden van de Europese Unie en van de NAVO. President Joesjtsjenko beklemtoonde dit nog eens extra op 21 februari, ter gelegenheid van zijn ontmoeting met de staats- en regeringsleiders van de EU en zijn bezoek aan de NAVO in Brussel. Het feit dat sindsdien Joeri Jechanoerov als eerste minister is benoemd in plaats van Joelia Timosjenko, verandert niets aan deze doelstellingen. België wil van de veranderingen gebruik maken om de bilaterale banden aan te halen, maar ook om Oekraïne te verankeren in de Europese waarden, democratie en vrijheid, dit met het oog op de geleidelijke toenadering van het land tot de Europese en Atlantische instellingen.

Actief in Zuidoost-Europa

Westelijke Balkan

België bleef in 2005 nadrukkelijk aanwezig in de westelijke Balkan. Op multilateraal vlak zette ons land zijn politieke steun voort aan het Stabilisatie- en Associatieproces, dat voor elk land in de regio moet uitmonden in een toetreding tot de EU, elk op zijn eigen tempo. België verleent ook steun in de vorm van mankracht en materieel aan de operaties van het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid en het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid in de Balkan. Zo leverde het een bijdrage tot de operatie Althea in Bosnië-Herzegovina door het sturen van een vijftigtal militairen en vier Agusta-helikopters. Ook stelde België politiemensen ter beschikking van de operatie Proxima in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en van de EU-Politiemissie in Bosnië-Herzegovina. In het raam van de NAVO houdt België een contingent van 230 manschappen in Mitrovica in Kosovo. Op bilateraal plan valt het bezoek te noteren dat Minister De Gucht eind maart 2005 bracht aan Belgrado, Pristina en Zagreb. Er hadden tijdens het jaar 2004-2005 in Brussel talrijke bilaterale contacten plaats in de marge van internationale bijeenkomsten. Deze ontmoetingen mondden uit in een reeks projecten gericht op de versterking van de rechtstaat, de steun aan de decentralisatie en technische bijstand met het oog op de invoering van taalwetten. Ze werden gefinancierd via budgetlijnen voorzien voor 'preventieve diplomatie' en 'conflictpreventie'. Sinds januari 2005 beschikt België over een nieuwe diplomatieke antenne in Sarajevo.

Oekraïense president Joesjtsjenko op de NAVO-top in Brussel © BELGA

Turkije

België is al langer pleitbezorger voor de integratie van Turkije in de EU en was dus verheugd over het opstarten van toetredingsonderhandelingen op 3 oktober 2005. Ons land onderhoudt met Turkije nauwe banden. Er hadden diverse ontmoetingen op hoog niveau plaats, onder andere bij het bezoek van Minister De Gucht aan Ankara begin december 2004. België steunt diverse projecten op het vlak van de preventieve diplomatie, onder andere om de economische situatie in het zuidoosten van het land te verbeteren.

Griekenland

De bilaterale relaties tussen België en de Helleense Republiek zijn uitstekend. De twee landen zijn het in hun analyses en visies vaak eens, onder andere wat betreft de toekomst van Europa.

Cyprus

België en de Cypriotische Republiek bouwen hun bilaterale relaties verder uit, onder andere door talrijke politieke ontmoetingen op hoog niveau. Het volume van de handel tussen beide landen is toegenomen.

Band met Verenigde Staten aangehaald

De positieve trend in onze bilaterale betrekkingen met de Verenigde Staten, ingezet in 2004, werd in het voorbije jaar versterkt. De ministers van Buitenlandse Zaken ontmoetten elkaar diverse keren, zowel in Brussel als in Washington. Ook werden talrijke consultaties gehouden op ambtelijk vlak, onder andere inzake Centraal-Afrika, het Midden-Oosten, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de politiek-militaire kwesties in de context van NAVO en Europese Unie.

Bezoek President Bush

Het hoogtepunt van het afgelopen jaar was het bezoek van President Bush aan Brussel in februari. Bij deze gelegenheid knoopten de Verenigde Staten en de Europese landen in het kader van de NAVO en van de EU weer aan met de traditie van transatlantische samenwerking en dialoog.
Voor de betrekkingen van ons land met de Verenigde Staten was het zeer betekenisvol dat het bezoek ook een belangrijk bilateraal luik omvatte. Dit omhelsde onder meer een audiëntie van President Bush bij Zijne Majesteit de Koning, de in de media en politieke kringen zeer opgemerkte toespraken van President Bush en Eerste Minister Verhofstadt over de transatlantische relaties, en gesprekken tussen de regeringsleiders. Deze laatste gaven beide landen de gelegenheid de bilaterale dialoog en samenwerking in tal van domeinen verder gestalte te geven.

Dialoog versterkt

Reeds meer dan een jaar voor het bezoek van de Amerikaanse president aan Brussel lanceerde de Eerste Minister de idee om de dialoog te verdiepen en een meer strategische oriëntatie te geven door regelmatig informele bijeenkomsten te organiseren van ministers van Buitenlandse Zaken. Een eerste concreet gevolg was de ontmoeting die in september plaatshad op uitnodiging van staatssecretaris Rice, tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te New York.

President Bush en Premier Verhofstadt in februari. Onder meer de transatlantische relaties stonden op de agenda. © BELGA

Bezoek Prins Filip

In april 2005 brachten Prins Filip en Prinses Mathilde een bezoek aan Washington. Daarbij had aan het nieuwe World War II Memorial een plechtigheid plaats ter herdenking van de zestigste verjaardag van de Slag om de Ardennen en van het einde van de Tweede Wereldoorlog. Deze geste werd door de Amerikaanse bevolking zeer op prijs gesteld, net zoals die andere blijk van solidariteit, de zending van een B-FAST-ploeg naar de door de orkaan Katrina getroffen gebieden in het zuiden van de Verenigde Staten.

Prins Filip en Prinses Mathilde tijdens een ceremonie aan het World War II Memorial in Washington © BELGA

Werken aan vrede en herstel in het Midden-Oosten

Betere relatie met Israël

Nadat de hervorming van de genocidewet het mogelijk had gemaakt de klachten tegen premier Sharon te seponeren, kon in de loop van 2004-2005 worden gewerkt aan het herstel van de bilaterale betrekkingen met Israël. De bezoeken van Minister Michel (februari 2004), Minister De Gucht (februari 2005) en Premier Verhofstadt (maart 2005) zorgden voor een normalisatie op politiek-diplomatiek vlak. Na vier jaar onderbreking herbegonnen ook de bilaterale consultaties op het niveau van hoge ambtenaren. De hernieuwde dynamiek op federaal vlak liet ook de gefedereerde entiteiten niet onbewogen. Zowel de Vlaamse als de Franse Gemeenschap besliste de formele samenwerking met Israël, na vier jaar onderbreking, opnieuw op te starten.

Relatie met Palestijnse Autoriteit uitgediept

België versterkte zijn relaties met de Palestijnse Autoriteit door het opstarten van bilaterale consultaties. Ons land draagt actief bij tot het herstel van de veiligheid via zijn deelname aan EU-COPPS, een Europees initiatief dat de bedoeling heeft te helpen bij de hervorming van de Palestijnse politie. België steunt ook het plan van de speciale gezant van het Kwartet (EU, VS, Rusland, VN), voormalig Wereldbankvoorzitter James Wolfensohn, voor de wederopbouw van de Gazastrook. Ontwikkelingssamenwerking stelde daarvoor vier miljoen euro ter beschikking.

Deze bilaterale acties volgen uit onze beleidskeuze de internationale vredesinspanningen inzake het conflict in het Midden-Oosten duurzaam te ondersteunen.

Bijdragen tot herstel Irak

2005 was op politiek vlak een scharnierjaar voor het Irak van na Saddam Hoessein. België zette zich opnieuw in voor het herstel en het politieke overgangsproces in Irak. Dit was mogelijk door de verkiezingen van 30 januari 2005, die hebben geleid tot de totstandkoming van instellingen die weliswaar een overgangskarakter hebben, maar desalniettemin toch op een wettelijke basis rusten. Op 30 juni bedroeg de bijdrage van België via EU, PNUD (VN-organisatie voor hulp aan ontwikkelingsprojecten) en UNICEF *(United Nations International Children's Emergency Fund)* aan de wederopbouw van Irak 17,5 miljoen euro. Na het bezoek van President Bush aan Brussel in februari 2005 en de internationale conferentie over Irak, die op 22 juni eveneens in onze hoofdstad plaatsvond, besliste België zijn verdere bijdragen te concentreren op initiatieven op het vlak van de uitbouw

van de rechtstaat en de bevordering van de veiligheid, twee domeinen waar flinke verbeteringen nodig zijn om de politieke transitie en de wederopbouw van Irak mogelijk te maken.

Stimuleren en participeren in Afrika

Democratische Republiek Congo

België heeft van zeer nabij elke fase van het transitieproces in de Democratische Republiek Congo gevolgd. We observeerden niet alleen, maar stimuleerden en participeerden ook.
We hielpen bij de creatie van het geïntegreerde Congolese leger door de vorming van twee brigades op ons te nemen, materieel te leveren en een actieve rol te spelen in EUSEC, het orgaan dat de EU-interventies in deze sector coördineert.

Via onze activiteit binnen CIAT *(Comité d'Accompagnement de la Transition)* droegen we ons steentje bij aan de permanente dialoog 'CIAT-espace présidentiel'.
We speelden ook een rol van betekenis met de bijstand die we verleenden bij het opstellen van de nieuwe Congolese grondwet en met onze financiële steun aan het electorale proces.
België nam deel aan EUPOL (vorming van Congolese politie-eenheden) en stimuleerde het DDR-proces *(Désarmement, démobilisation et réintégration)* in Congo.

Bilaterale steun

Via talloze bilaterale contacten (ministeriële reizen, bezoeken van Speciaal Gezant van de Minister, Jan Mutton, en interparlementaire contacten) kregen de Congolese autoriteiten voortdurend signalen die hen duidelijk maakten dat echte vorderingen in het transitieproces noodzakelijk waren, dat ze moesten zorgen voor transparante verkiezingen en goed economisch bestuur.
Intussen werd ook veel studie- en voorbereidingswerk verricht met het oog op de wederopbouw, ook op economisch vlak, na afloop van de huidige transitiefase. Het Belgische bedrijfsleven gaf daarbij advies. Er werd ook veel denkwerk verricht over de juridische sector die kan worden uitgebouwd dankzij de nieuwe grondwet, die de scheiding der machten invoert. Er werd ook veel aandacht besteed aan de sleutelsectoren van de economie, zoals de financiele sector. Daarbij zal de samenwerking tussen de Nationale Bank van België en de *Banque Centrale du Congo* belangrijk zijn. Verder werd ook gewerkt aan de uitbouw van een 'betalingsketen' die de betaling van militairen en politie kan verzekeren. Ook de transportsector, de mijnontginning en de diamantsector werden onder de loep genomen.

Internationale initiatieven

Voor Oost-Congo werd een specifieke actie op het getouw gezet. België speelde een actieve rol in de Contactgroep over Oost-Congo. Het ijverde ook voor een verstrenging en betere uitvoering van het wapenembargo tegen Congo. België steunde ook internationale initiatieven ter bestrijding van illegale mijnactiviteiten in Congo en acties gericht op de ontmanteling van de *forces négatives* en de beëindiging van de toestand van straffeloosheid. Hierbij drongen we er steeds op aan dat het Internationaal Strafgerechtshof zich de situatie in Congo zou aantrekken. Samen met Zuid-Afrika zetten we een originele trilaterale samenwerking op voor de vorming van een geïntegreerde brigade van het Congolese leger en de hervorming van het openbaar ambt.

Gebied van de Grote Meren

De landen van het Gebied van de Grote Meren werden ertoe aangespoord om ten volle mede te werken bij het herstellen van Congo's soevereiniteit, het bestrijden van wapenhandel en illegale mijnactiviteiten en het ontmantelen van de zogenaamde *forces négatives*. België gaf herhaaldelijk signalen aan Congo, Rwanda en Burundi over zijn bereidwilligheid en beschikbaarheid om de CEPGL *(Communauté économique des pays des Grands Lacs)* te reactiveren. Als gevolg van de transitieprocessen in Congo en Burundi en de presidentswissel in Burundi, kon een effectieve reactiveringconferentie nog niet doorgaan. Binnen de *Group of Friends* was ons land nauw betrokken bij de Internationale Conferentie voor het Gebied van de Grote Meren, met onder meer de voorbereiding van de ministeriële conferenties, de Top (uitgesteld tot tweede helft 2006) en de vergaderingen van experts. België stimuleerde alle inspanningen van de VN en de Afrikaanse Unie (AU) inzake Centraal-Afrika. Het was van nabij betrokken bij het opstellen van VN-resoluties, de monitoring van het wapenembargo, initiatieven van de AU en de *Francophonie* en last but not least, het hele EU-beleid gericht op de Regio van de Grote Meren.

Investeren in goede betrekkingen met Azië

Voortbouwend op de diplomatieke conferentie van de Belgische posthoofden in Azië (Singapore, 25 april 2004), bereidde het departement in 2005 een reflectienota voor over een Belgisch Aziëbeleid. In november 2005 kwam een eigenlijke 'beleidsnota Azië' tot stand. Die stelde dat het gewicht van de Aziatische landen in de internationale betrekkingen en in de multilaterale organisaties voortdurend toeneemt. De economische groei in vele gebieden van het Aziatische continent behoort tot de sterkste ter wereld, en dit zal in het komende decennium niet veranderen. België moet in de toekomst, meer dan ooit tevoren, investeren in de uitbouw en het verdiepen van de politieke contacten met de landen in Azië. We zullen aan die contacten een zo ruim mogelijke economische dimensie moeten zien te bezorgen.

Bezoeken

In juni had een staatsbezoek plaats van Koning Albert II aan China. In de loop van 2005 bezocht Minister van Buitenlandse Zaken De Gucht achtereenvolgens Sri Lanka, Indonesië, China (naar aanleiding van het staatsbezoek), Japan en India. Hierdoor verkreeg het Aziatische continent opnieuw prioritaire aandacht in het buitenlandse beleid, helemaal in lijn met de conclusies van de beleidsnota.

Zuid-Amerika beter leren kennen

Latijns-Amerika heeft reeds lang nauwe banden met Europa. De Belgen waren er reeds aanwezig in de zestiende eeuw en hebben met het continent intense culturele, politieke en economische relaties opgebouwd.

Op 12 en 13 mei 2005 had in het Egmontpaleis een internationaal wetenschappelijk seminarie plaats met de bedoeling, door een betere wederzijdse kennis, de waarden en wortels die Europese en Latijns-Amerikaanse volkeren met elkaar delen, te versterken. Het seminarie was een organisatie van de AIB *(Asociación Internacional Andrés Bello)*, de Belgisch-Chileense Kamer van Koophandel en de dienst Latijns-Amerika, en liep onder auspiciën van de *Universidad de Chile* et de *Universidad Central de Venezuela*.

Het thema was het 150-jarige bestaan van het Chileense burgerlijk wetboek. Het seminarie was ook bedoeld als huldeblijk aan de schepper ervan, Andres Bello. Bello werd geboren in 1781 in

Koning Albert II en Chinees President Hu Jintao, Peking, juni © BELGA

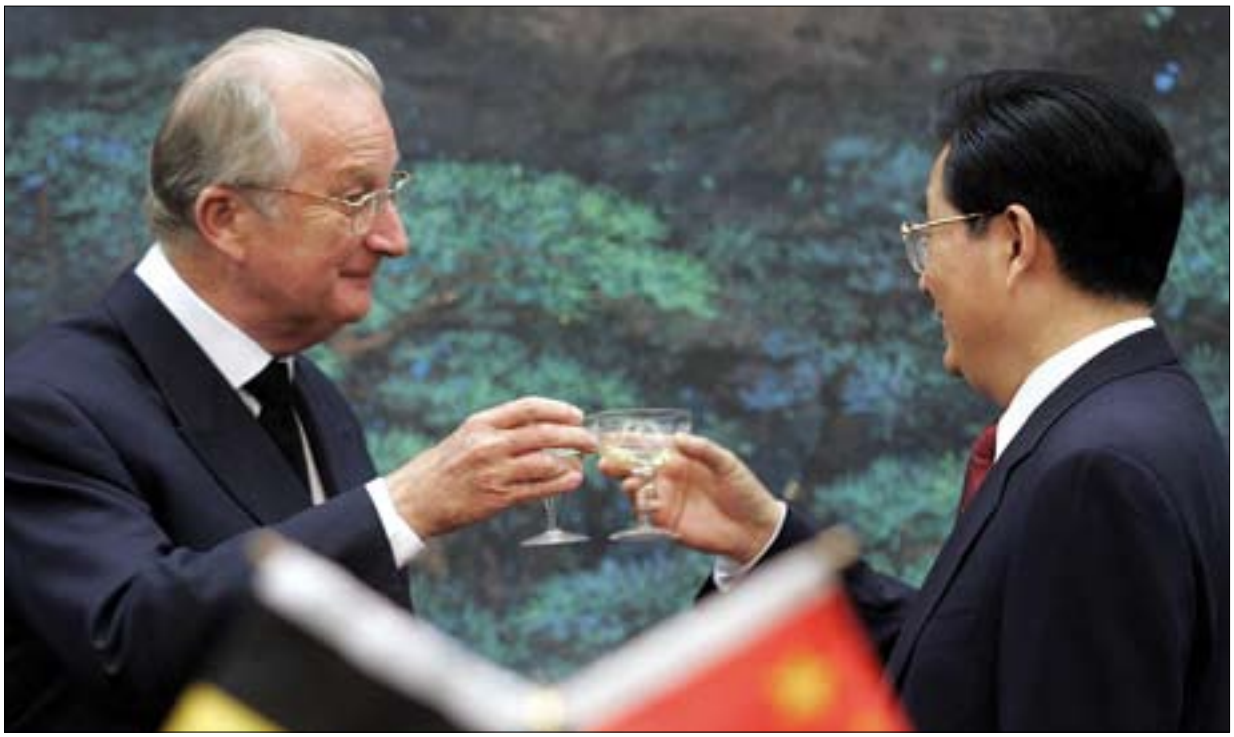

Caracas en overleed in Santiago de Chili, als 'de meest eminente figuur van de Latijns-Amerikaanse letteren, als dichter zowel als humanist, geleerde en jurist'.
De vertegenwoordigers van de academische wereld, rectoren, professoren van de hoger vernoemde Chileense en Venezolaanse universiteiten, professoren aan het ICHEC (Business School) en de Universiteit van Parijs, hielden er toespraken. Ze namen daarna deel aan een rondetafel samen met een panel bestaande uit professoren van de ULB, de UCL en andere universiteiten.

Economische diplomatie bevordert Belgische belangen

Kort na zijn ambtsaanvaarding lanceerde Minister De Gucht het concept 'economische diplomatie'. 'Economische diplomatie" is volgens hem gewoon een dimensie van ons buitenlandse beleid. Het ondersteunen van 's lands economische belangen in het buitenland, in de breedste zin en waar ook, is één van onze kerntaken. Economische diplomatie omvat een waaier van activiteiten. Het gaat van de creatieve begeleiding van de exportinspanningen tot het wegwerken van belemmeringen aan de markttoegang, het creëren van omstandigheden waarin het handelsverkeer soepel verloopt, het begeleiden van investeringen in het buitenland, het bijstaan van zakenlui in hun demarches en het bemiddelen bij geschillen. Dat alles moet gebeuren vanuit een natuurlijke bereidheid en dienstbaarheid van de overheidsadministratie aan de bedrijfswereld.

Steun aan Belgische ondernemingen

De FOD verzorgt bij de organisatie van economische zendingen onder voorzitterschap van ZKH Prins Filip de coördinatie tussen alle betrokken diensten. Deze missies genieten steeds meer bijval in de bedrijfswereld. De deelnemende ondernemingen zijn opgetogen over de commerciële resultaten. In 2005 werden missies van een week georganiseerd naar Japan, India en Brazilië. De FOD was ook verantwoordelijk voor de voorbereiding van de 'Road Show' van de Eerste Minister in vier landen van Zuidoost-Azië. Deze had plaats in november 2005 en was bedoeld om het Belgische belastingsstelsel uit te leggen en buitenlandse investeringen aan te lokken.

Betere bescherming van investeringen

In 2005 ondertekende de BLEU met derde landen acht verdragen ter wederzijdse bescherming en bevordering van investeringen. Het ging om Oeganda, D.R. Congo, Guatemala, Nicaragua, China, Madagaskar, Peru en Soedan. Gelijkaardige verdragen met Syrië en Nigeria werden geparafeerd. Met Zuid-Korea konden de onderhandelingen nog niet worden afgerond. België sluit ook akkoorden met het oog op de eliminatie van dubbele belastingen, iets waarvoor ook in 2005 veel werk werd verzet.

De financieringsmechanismen van de uitvoer

Finexpo is een dienst van onze FOD die als taak heeft de Belgische uitvoerders van uitrustingsgoederen en diensten te ondersteunen. Om dit mogelijk te maken, beschikt de instelling over drie instrumenten: de stabilisering van intrestvoeten, de lening van staat tot staat en de intrestbonificatie. De stabilisering van de intrest stelt de uitvoerder in staat gedurende de hele periode van terugbetaling van het krediet een gegarandeerde intrestvoet aan te bieden. Deze activiteit staat momenteel op een laag pitje omdat de intrestvoeten op de markt zo laag liggen. Met de leningen van staat tot staat en de intrestbonificaties kunnen we onze bedrijven ondersteunen en tegelijk ook de ontwikkelingslanden helpen. Deze twee instrumenten worden vaak gebruikt en vergen veel financiële middelen. Finexpo werkt nauw samen met de diensten van het Nationaal Delcredere. Er is een gemeenschappelijk formulier uitgewerkt voor de ondernemingen of banken die een tussenkomst van de staat willen aanvragen voor 'gebonden hulp' (waarbij het land dat ontwikkelingshulp ontvangt het geld moet besteden in het donorland). Het is te vinden op de websites van het Delcredere en Finexpo (www.finexpo.be). Geïnteresseerden vinden er ook de wetgeving die van toepassing is op de tussenkomsten van Finexpo, evenals de jaarverslagen. Ook het formulier dat moet worden ingevuld om ongebonden hulp aan te vragen, staat op de website.

Projecten versterken kwaliteitsimago

Er werden in 2005 22 projecten naar 16 landen uitgevoerd die het kwaliteitsimago van België moeten versterken. Zo was er de tentoonstelling over Leopold I in Berlijn, de tournee van de Koninklijke Muntschouwburg in Japan, de Ensortentoonstelling in Bratislava, de Memlingtentoonstelling in het Frick Museum in New York en een film over België.

Diplomatie helpt gevolgen vogelgriep voor export beperken

Het feit dat er in Zuidoost-Azië, Siberië, Turkije en Roemenië opnieuw haarden van vogelgriep zijn vastgesteld, heeft geleid tot een aantal beperkingen voor de uitvoer van Belgische producten. Voor de FOD komt het er daarbij op aan, rekening houdend met de vragen vanuit de betrokken sectoren, de veterinaire diensten in het buitenland ervan te overtuigen dat de producten die uit België worden aangeleverd, risicovrij zijn. Dat we hierin slagen is toe te schrijven aan de snelle en efficiënte reactie van onze diplomatieke posten, de technische analyses en de kordate interventie van het Federaal Voedselagentschap.

2. België in de Europese Unie

Ratificatie Europese Grondwet botst op negatieve referenda

Het verdrag over de invoering van een Grondwet voor Europa werd op 29 oktober 2004 in Rome ondertekend. Het moet door alle lidstaten van de Europese Unie worden bekrachtigd vooraleer het in werking kan treden.
In België is voor de ratificatie de goedkeuring nodig van het federale parlement en van de parlementen van de Gewesten en Gemeenschappen.
De senaat zette het licht op groen op 28 april, de Kamer van Volksvertegenwoordigers deed hetzelfde op 19 mei 2005. De goedkeuringsprocedure is ook reeks afgewerkt in de meeste parlementaire vergaderingen van de Gewesten en Gemeenschappen.
Op het niveau van de Europese Unie hebben reeds dertien staten, een meerderheid van de lidstaten dus, de Europese Grondwet bekrachtigd.
Over het ratificatieproces ligt echter de schaduw van de negatieve uitslag van de referenda in Frankrijk en Nederland. Deze heeft waarschijnlijk meer te maken met het wantrouwen van de burgers ten aanzien van het Europese project op zich dan met de tekst van de Grondwet zelf, maar hij stortte de Unie wel in de onzekerheid. Om alle betrokkenen de kans te geven grondig over een en ander na te denken, besliste de Europese Raad van juni 2005 een denkpauze van een jaar in te lassen.
België meent dat de Europese Grondwet ondanks zijn tekortkomingen een goede basis vormt voor het verdere integratieproces van een Unie met 25 leden. Ons land heeft de andere landen aangespoord het ratificatieproces voort te zetten. Het is immers bepalend voor het verdere lot van de Grondwet dat elk land duidelijk zijn positie bepaalt.
Volgens België moet er op korte termijn voor worden gezorgd dat de burgers opnieuw vertrouwen krijgen in het Europese project door aan te tonen dat de Unie beslissingen treft die slaan op concrete zaken en aansluiten bij de verwachtingen van de burgers.
De denkpauze geeft iedereen ook de kans eens na te denken over de aard van het Europese project. Voor België kan de Unie alvast niet worden herleid tot een grote vrijhandelszone met een aantal verschillende vormen van samenwerking. In een wereld waar de globalisering steeds meer een bepalende rol speelt, moet de EU zich affirmeren als een politieke eenheid, die in staat is haar eigen economische en sociale strategie te ontwikkelen met het oog op het welzijn van haar burgers, een ruimte van veiligheid en justitie te scheppen en een echt buitenlands en defensiebeleid te voeren.

EU Financiële perspectieven 2007-2013

De onderhandelingen over het eerste financiële kader van de uitgebreide Unie hebben in 2005 permanent de Europese agenda gedomineerd. Inzet was vastlegging van nieuwe uitgavenplafonds die, tijdens de volgende zevenjarige periode (2007-2013), door Raad en Europees Parlement bij de jaarlijkse begrotingsopmaak moeten worden gerespecteerd.

Tegelijkertijd werd onderhandeld over de complexe mechanismen en instrumenten toepasselijk op de verdeling van de middelen en over de wijze waarop de financiering van de uitgaven via het systeem van eigen middelen moet verzekerd worden.

Na uiterst moeilijke onderhandelingen bereikte de Europese Raad op zaterdag 17 december in de vroege morgen een globaal compromis. Hiermee is de belangrijkste en zeker de moeilijkste etappe achter de rug. Het resultaat dient evenwel nog te worden beklonken in een met het Europees Parlement af te sluiten Interinstitutioneel Akkoord. Onder Oostenrijks Voorzitterschap zal dus nog verder moeten onderhandeld worden en kan het op de Europese Raad afgesproken uitgavenplafond (862 miljard euro of 1,045% van het EU-BNI) nog licht naar boven toe worden aangepast.

Begin 2005 lagen de posities van de lidstaten nog onverzoenbaar ver uit elkaar. Sinds het voorleggen van de eerste Commissievoorstellen begin februari 2004, bleef het in de Raadsinstanties bij een vrij steriel herhalen van de nationale standpunten. Naast een grondige analyse van de voorstellen leidde het getouwtrek in wezen slechts tot de vaststelling van breuklijnen tussen lidstaten: enerzijds waren er de krachtige signalen van de groep van de "zuinige zes" (het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Zweden, Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk) die erop aandrongen de uitgaven van de Unie te stabiliseren op slechts 1 procent van het BNI van de Unie. Daartegenover stond de Commissie die haar oorspronkelijk voorstel verdedigde (een plafond van 1,24 procent) en het merendeel van de andere lidstaten die opkwamen voor een adequate financiering van zowel de Lissabon-strategie als van een adequaat cohesiebeleid voor de uitgebreide Unie.

In functie van het verloop van de onderhandelingen werden, in samenspraak met alle betrokken instanties in het kader van een vijftigtal coördinaties van de directie-generaal Europese Zaken, Belgische standpunten uitgewerkt en permanent bijgestuurd. De basishouding die België verdedigde was dat er voor alle bestaande en nieuwe beleidsdomeinen voldoende middelen moesten worden voorzien (aldus werd een plafond van 1,15% van het EU-BNI als compromis naar voren geschoven). Uitgavenrubrieken "Competitiviteit voor groei en tewerkstelling" (rubriek 1a) en "Cohesie voor groei en tewerkstelling" (rubriek 1b) werden als prioritair aangemerkt. Binnen het cohesiebeleid was er van Belgische zijde bijzondere aandacht voor de enveloppe voor "statistische *phasing out*" (Henegouwen) en voor "Doelstelling 2" (regionale competitiviteit en tewerkstelling). Tevens moest voor België het landbouwakkoord van oktober 2002 integraal worden gerespecteerd.

Rekening houdend met de tijd nodig voor de programmering van het cohesiebeleid in de nieuwe lidstaten, werd gestreefd naar een akkoord op de Europese Raad van juni 2005.

In december 2004 werd gepoogd, ter sturing van de onderhandelingen onder het Luxemburgs Voorzitterschap, algemene "principes en richtsnoeren" vast te leggen.

Bij gebrek aan consensus werd de ontwerptekst hierover volledig uit de conclusies van de Europese Raad geschrapt.

Met het voluntarisme waarmee het Luxemburgs voorzitterschap, onder impuls van Premier Juncker, dit dossier in januari 2005 op de voorgrond plaatste, verhoogden evenwel de verwachtingen over de mogelijkheid om in juni tot een akkoord te komen. De geboekte successen op de Lentetop over de activering van de Lissabon-strategie en de aanpassing van het stabiliteits- en groeipact droegen hiertoe bij. Door het Luxemburgs Voorzitterschap werd evenwel een essentiële vraag tactisch vooruitgeschoven. Het bereiken van een compromis bleef gevaarlijk afhangen van de bereidheid van het VK zijn deel te betalen in de kost van de uitbreiding en dus een toegeving te doen op de sinds 1984 jaarlijks toegekende *rebate*.

Naar de Europese Raad van juni toe, slaagde het Luxemburgs Voorzitterschap er in, op handige en deskundige wijze creatieve ontwerpteksten voor te leggen, die vergaande snoeiingen in de Commissievoorstellen combineerden met een delicaat evenwicht rond het cohesiebeleid. Het Voorzitterschap zocht aldus een globaal compromis uit te dokteren die de pijn op billijke wijze tussen alle lidstaten zou verdelen.

Met de negatieve referenda over het Grondwettelijk Verdrag in Frankrijk en Nederland enkele weken vóór de Europese Raad van juni, kwam roet in het eten. Het politiek klimaat nodig om tot een door iedereen aanvaard-

baar compromis te komen werd grondig aangetast. In Nederland werd de te excessief bevonden Nederlandse nettobetalerpositie aangestipt als één van de oorzaken van de slechte uitslag. De eisen voor het bekomen van een jaarlijkse "compensatie" van 1 miljard euro werden meteen verscherpt. Londen van haar kant oordeelde dat de tijd geenszins gekomen was om enige toegevingen te doen op de Britse *rebate*, daarbij onder andere verwijzend naar het uitblijven van bijkomende hervormingen in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.

De inspanningen van het Luxemburgs Voorzitterschap en de grote concessies die heel wat lidstaten bereid waren te doen hebben een mislukking in juni uiteindelijk niet kunnen beletten. Het "Juncker-pakket" zou evenwel een belangrijke bouwsteen vormen voor verdere onderhandelingen onder Brits Voorzitterschap.
Premier Tony Blair stak begin juli van wal met een fel opgemerkt discours voor een hervormde en méér moderne Europese Unie, waarvan de af te sluiten meerjarenbegroting een voorafbeelding moest worden. Toekomstgerichte beleidsdomeinen zoals Onderzoek & Ontwikkeling, alsmede het extern optreden van de Unie en Justitie en Binnenlandse Zaken zouden prioriteit moeten krijgen.

Het bleek evenwel niet haalbaar op korte termijn een fundamentele hervorming van de begrotingsstructuur door te voeren. Voor meerdere lidstaten, met Frankrijk voorop, kon er geen sprake zijn van een invraagstelling van het landbouwakkoord van oktober 2002. Daarenboven bleef een ruime consensus intact rond de noodzaak zoveel mogelijk vast te houden aan het Juncker-pakket.

Het Britse Voorzitterschap zocht de oplossing uiteindelijk in een combinatie van enerzijds een verder neerwaarts drukken van het globaal uitgavenplafond en anderzijds bijkomende tegemoetkomingen voor de grootste nettobetalers. Omdat het toekennen van omvangrijke "compensaties" aan de grote nettobetalers slechts mogelijk was indien er tegelijkertijd in de bestaande eigen Britse korting werd gesnoeid, opteerde het Voorzitterschap voor een verdere reductie van het globale uitgavenvolume. De cohesiefondsen in de nieuwe lidstaten werden, zwaaiend met het argument van beperkte absorptiecapaciteit aldaar, sterk teruggedrongen (tot 1,03 procent in het eerste Blair-pakket). In de "oude" lidstaten werd er gesnoeid in plattelandsontwikkeling. Voor het overige bleef het "Juncker-pakket" grotendeels gehandhaafd.
Het welslagen van de Europese Top van 15-16 december 2005 was in de eerste plaats afhankelijk van de bereidheid van Tony Blair om een reductie van de Britse korting te accepteren. Toen een compromis werd voorgelegd waarin de Britse korting, op basis van het Juncker-voorstel, permanent en structureel wordt afgetopt door uitsluiting van de uitgaven die met uitbreiding te maken hebben, was een globaal akkoord over de meerjarenbegroting beklonken.

De verdere stappen in de uitbreiding van de Europese Unie

Nadat op 1 mei 2004 de Europese Unie met 10 nieuwe Lidstaten werd uitgebreid, waarbij een einde kwam aan een vele jaren durende verdeling van het Europese continent, kende ook 2005 op het vlak van de uitbreiding belangrijke nieuwe ontwikkelingen.

Het toetredingsverdrag met Roemenië en Bulgarije wordt ondertekend

De afronding van de toetredingsonderhandelingen met Roemenië en Bulgarije in december 2004 maakte het mogelijk op 25 april 2005 met beide landen over te gaan tot de plechtige ondertekening van het toetredingsverdrag. De toetreding blijft voorzien voor 1 januari 2007. De Europese Unie heeft evenwel een mechanisme uitgewerkt dat voldoende garanties biedt opdat beide landen effectief al hun verbintenissen nakomen. Indien dit niet het geval is, kan besloten worden tot uitstel van de toetredingsdatum met 1 jaar, dit wil zeggen tot 1 januari 2008.

Een eventueel uitstel zal geschraagd worden door de resultaten van de voortgezette, nauwkeurige monitoring door de Commissie van de ontwikkelingen in beide landen. Op 25 oktober legde de Commissie zijn jaarlijkse reguliere monitoringrapport voor. Roemenië en Bulgarije hebben belangrijke vooruitgang geboekt doch verdere inspanningen zijn nodig. Het is immers niet alleen van belang het "acquis communautaire" te aanvaarden

doch het dient in de praktijk omgezet te worden. Hiertoe dient een voldoende administratieve en juridische capaciteit gecreëerd te worden teneinde het "acquis" ten uitvoer te leggen en af te dwingen.

Met Turkije worden de gesprekken geopend

Reeds tijdens de Europese Raad van december 2004 ter afsluiting van het Nederlandse EU-Voorzitterschap was beslist geworden om de toetredingsonderhandelingen op te starten met zowel Turkije als Kroatië voor zover aan een aantal voorwaarden zou voldaan worden.

Turkije diende een aantal wetgevende instrumenten aan te nemen (wet op de verenigingen, nieuwe strafcode, wet op de Intermediaire Hoven van Beroep, Strafprocedurecode, wetgeving met betrekking tot de oprichting van de gerechtelijke politie, wet inzake de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen) evenals het Additioneel Protocol bij het Akkoord van Ankara inzake de douane-unie tussen de EU en Turkije te ondertekenen. Dit Protocol was immers nodig geworden teneinde rekening te houden met de uitbreiding van de Unie tot 25 Lidstaten. Turkije heeft deze beide voorwaarden vervuld en op 3 oktober 2005 bereikten de EU, de Lidstaten en Turkije een akkoord over het mandaat voor de toetredingsonderhandelingen waardoor de gesprekken officieel konden gelanceerd worden.

Iedereen is het erover eens dat de onderhandelingen lang zullen duren en dat Turkije nog veel inspanningen dient te leveren. Het onderhandelingsproces is een open proces waarvan de uitkomst op dit moment nog niet vastligt. De start van de onderhandelingen is evenwel een duidelijk signaal naar Turkije toe en een uitnodiging om zich volledig in te schrijven in de ontwikkelingen en verworvenheden van de Europese Unie.

Hetzelfde gebeurt met Kroatië

De Europese Unie had in december 2004 duidelijk gesteld dat de gesprekken met Kroatië pas konden opgestart worden indien het land tot volledige samenwerking met het Internationaal Straftribunaal voor ex-Joegoslavië zou komen, met name in de zaak van Generaal Gotovina. In maart 2005 aanvaardde de Raad het onderhandelingsmandaat doch het oordeelde dat toen van een dergelijke samenwerking nog geen sprake was. ICTY-Procureur Generaal Del Ponte stelde pas begin oktober 2005 dat Kroatië inderdaad volledig samenwerkte wat voor de Raad de mogelijkheid opende een positieve beslissing te nemen. De Raad heeft evenwel op 3 oktober duidelijk onderlijnd dat de verdere samenwerking met het Tribunaal voor Kroatië een essentieel element zal

De plechtige ondertekening van het toetredingsverdrag van de EU met Roemenië en Bulgarije in Luxemburg, april © BELGA

blijven voor de vooruitgang van het toetredingsproces. De arrestatie van generaal Gotovina op het Spaanse eiland Tenerife op 7 december 2005 was in dit verband een cruciale gebeurtenis.

De Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (VJRM) komt dichter bij de Unie

Op 9 november bracht de Commissie haar advies uit aangaande de toetredingsaanvraag van de VJRM uit. De Commissie beval de toekenning van het statuut van kandidaat-lidstaat voor de VJRM aan. De Europese Raad van 15 en 16 december 2005 besliste deze status aan de VJRM toe te kennen.

België ondersteunt het toetredingsproces en de uitvoering van het Europees nabuurschapbeleid

Ook in 2005 richtte de FOD Buitenlandse Zaken stages en vormingsseminaries in voor diplomaten en ambtenaren van kandidaat-lidstaten en partnerlanden. Zo werd in mei 2005 een seminarie gehouden in Boekarest, terwijl in oktober en november 2005 Turkse en Oekraïense hoge ambtenaren in Brussel werden verwelkomd. De stage voor de Oekraïense ambtenaren vond plaats in het kader van het Europees nabuurschapbeleid (implementatie van het EU-actieplan voor Oekraïne).

Daarnaast blijven Belgische ambtenaren deelnemen aan de Europese bijstandsprogramma's, zoals Twinning en TAIEX *(Technical Assistance Information Exchange Office)* van de Commissie in het raam van de *institution building*, dit wil zeggen de uitbouw van moderne en efficiënt werkende overheidsdiensten die in staat zijn het *acquis communautaire* toe te passen. Deze beide programma's werden sterk uitgebreid en richtten zich momenteel niet enkel op de tien nieuwe lidstaten en de vier kandidaat-lidstaten, maar tevens op de landen van de Westelijke Balkan en de landen van het Europees nabuurschapbeleid (EU-buurlanden in het oosten en in het zuiden).

Om de Belgische deelname aan bovengenoemde EU-bijstandsprogramma's te vergroten, organiseerde onze FOD in mei 2005 reeds voor de derde maal een grote informatie- en sensibiliseringssessie voor de Belgische federale en gefedereerde instanties en semi-publieke instellingen.

Een veiligheids- en defensiebeleid met de nadruk op Europa

Het Belgische veiligheidsbeleid legt de nadruk op de uitbouw van een Europees Veiligheids- en Defensiebeleid dat zich op zijn beurt inschrijft in de Europese Veiligheidsstrategie, die steunt op een allesomvattend veiligheidsconcept. Het EVDB steunt op een militaire pijler waarvoor een Headline Goal werd opgesteld van 60.000 man en een snelle interventiemacht, de *battle groups*, een 1.500 man sterke eenheid die volledig autonoom kan optreden tot een afstand van 6.000 km. België neemt deel aan deze *battle groups* in samenwerking met Frankrijk, Duitsland en de landen van het Eurocorps. Een Europees Defensieagentschap ondersteunt de militaire capaciteitsopbouw. Een civiele pijler vervolledigt het instrumentarium voor crisisbeheersing. Het richt zich voornamelijk op alles wat te maken heeft met politie, versterking van de rechtstaat, civiele administratie en burgerbescherming in het kader van initiatieven inzake stabilisatie en wederopbouw van conflictgebieden. De Federale beleidsverklaring van 11 oktober 2005 vraagt in dat verband dat in de komende maanden extra inspanningen zouden geleverd worden om de coherentie en samenwerking tussen de verschillende betrokken departementen, waaronder Defensie, Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingssamenwerking, Binnenlandse Zaken, Justitie ... te versterken.

Het EVDB dient heel duidelijk het belang van de Europese burger en zal aldus de komende jaren een belangrijke integratiebevorderende factor zijn binnen de EU.

Rol van de NAVO blijft essentieel

De NAVO heeft als militaire alliantie sterke veranderingen ondergaan sinds de Sovjetunie is verdwenen. De nadruk wordt nu meer gelegd op het gevaar dat uitgaat van massavernietigingswapens, terrorisme en schelmstaten. Voor België blijft de NAVO essentieel voor de collectieve verdediging van het territorium van de Alliantie, voor het beschermen van de vitale belangen van de bondgenoten en als organisatie die een bijdrage kan leveren tot de vredeshandhavingsoperaties van de VN. In deze context neemt ons land deel aan de ISAF-operatie in Afghanistan en aan KFOR in Kosovo. Ook is de NAVO een uitstekend instrument om de interoperabiliteit tussen de nationale strijdkrachten te waarborgen.

EVDB en NAVO zijn complementair. Binnen de NAVO wenst België het EVDB als Europese component van de Alliantie uit te bouwen, wat borg moet staan voor een evenwichtige dialoog en besluitvorming.

Omzetting Europese richtlijnen efficiënter

België heeft verscheidene maatregelen genomen om het omzettingsproces van de Europese richtlijnen efficiënter te doen verlopen.
Een proactieve werkgroep bekijkt elk ontwerp van richtlijn vanuit het oogpunt van de latere omzetting. De Eurocoördinatoren nemen deel aan de vergaderingen van deze proactieve werkgroep (over voorstellen van richtlijnen) en van de omzettingswerkgroep (over in werking getreden richtlijnen). Deze laatsten vertegenwoordigen elk een departement, een Gewest of Gemeenschap. Ze volgen van nabij de Europese wetgeving op die voor hun entiteit van belang is en zorgen ervoor dat die op een correcte manier in nationale wetgeving wordt omgezet.
Sinds 11 juli 2005 is Eurtransbel, een interactieve gegevensbank, actief. Het is een project dat de FOD Buitenlandse Zaken en Fedict (Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie) samen hebben uitgewerkt. Met Eurtransbel beschikken de Eurocoördinatoren over een degelijk instrument om van nabij de omzetting van Europese richtlijnen in Belgisch recht te volgen van het moment dat het ontwerp van richtlijn wordt gelanceerd tot de omzetting of concrete toepassing. De gegevensbank omvat ook de precontentieuse procedures (procedure tussen de Europese Commissie en de betrokken lidstaat vooraleer de zaak wordt aanhangig gemaakt bij het Hof van Justitie) en de zaken die aanhangig zijn gemaakt bij het Europese Hof van Justitie.
Al deze maatregelen hebben geleid tot een vermindering van het aantal laattijdige omzettingen.

3. België in multilateraal verband

VN-top Millennium +5

De top van 'het Millennium +5' had plaats in New York van 14 tot 16 september 2005. Voor België namen Eerste Minister Verhofstadt, Minister van Buitenlandse Zaken De Gucht en Minister van Ontwikkelingssamenwerking De Decker eraan deel.
Aan de top gingen twee jaren voorbereidingen vooraf, zowel in New York als in Brussel. De FOD Buitenlandse Zaken en het KIBB (Koninklijk Instituut voor Buitenlandse Betrekkingen) organiseerden twee seminaries. Het ene was gewijd aan het Rapport van het Panel op Hoog Niveau, *'A more secure world: our shared responsibility'*, het andere aan de verwezenlijking van de Millenniumdoelstellingen.
De Minister van Buitenlandse Zaken zet vanaf 2005 zijn visie uiteen voor de Commissie Buitenlandse Zaken van de Kamer. De senaat keurde een substantieel verslag goed over de hervorming van de Verenigde Naties. De Belgische verenigingen (de Vlaamse Vereniging voor de Verenigde Naties en de Franstalige Vereniging voor de Verenigde Naties, beter bekend als de *Association pour les Nations unies*) organiseerden diverse activiteiten met betrekking tot deze hervorming.
De ngo's werden van de evolutie van de voorbereidingen op de hoogte gehouden. Gezien de verscheidenheid aan thema's die op de agenda van de Top stonden, zorgde de FOD voor de coördinatie tussen de departementen bij het bepalen van de Belgische standpunten. Op de website van de FOD kan een nota worden geraadpleegd met de Belgische standpunten.
De Top was oorspronkelijk bedoeld om een balans op te maken van de verwezenlijking van de Millenniumdoelstellingen, maar kreeg er van de Secretaris-Generaal van de VN de opdracht bij de prioriteiten van de VN vast te leggen binnen de huidige internationale context en de nodige hervormingen door te voeren.

Resultaten

Hoewel de compromissen waarover uiteindelijk een akkoord tot stand kwam nogal eens achterbleven bij de oorspronkelijke ambities, werden op de Top toch enkele belangrijke resultaten bereikt. De onderlinge afhankelijkheid tussen vrede en veiligheid, ontwikkeling en de eerbiediging van de mensenrechten is er nog eens bij unanimiteit bevestigd. De verworvenheden van de Top van 2000, de centrale plaats die de Millenniumdoelstellingen bekleden in de ontwikkelingsstrategieën, en de prioriteit die wordt toegekend aan Afrika, werden bekrachtigd. De beslissing een Commissie voor de

Consolidatie van de Vrede op te richten zou het moeten mogelijk maken de landen die uit een conflictsituatie komen, beter te begeleiden, zodat ze voorgoed de weg van de stabiliteit en ontwikkeling inslaan. Als de onderhandelingen over de concrete modaliteiten tot een goed eind worden gebracht, zou de 'Raad voor de Rechten van de Mens', een efficiënter orgaan worden dan de Commissie voor de Rechten van de Mens en ook meer legitimiteit en geloofwaardigheid genieten.
Andere hervormingen moeten nog verder worden uitgewerkt op basis van de principiële beslissingen die op de Top werden genomen. Dat is het geval voor de hervorming van de Economische en Sociale Raad; het beheer van het VN-secretariaat, de creatie van een VN-organisatie voor het Leefmilieu, de hervorming van de ontwikkelingssamenwerking van de VN, de versterking van de humanitaire organisaties, de aanpassing van de betrekkingen tussen de VN en de regionale organisaties.

Mislukkingen

Er vielen ook een aantal minpunten te noteren. Zo bleek het niet mogelijk de Veiligheidsraad uit te breiden met nieuwe leden doordat de nodige steun voor de diverse voorstellen in die richting ontbrak. De Top slaagde er ook niet in een definitie van het begrip 'terrorisme' uit te werken die voor iedereen aanvaardbaar was. Bovendien strandde hij ook op het belangrijke punt van de non-proliferatie van kernwapens en de nucleaire ontwapening.

Begin oktober organiseerden KIIB (Koninklijk Instituut voor Internationale Betrekkingen) en EPC *(European Policy Centre)* samen een seminarie, dat ook openstond voor het publiek, waar een balans van de Top werd opgemaakt. De uitvoering van de beslissingen van de Top zal voor de dienst Verenigde Naties de rode draad zijn die de eerstkomende maanden door al zijn werkzaamheden loopt.

Naar Belgisch voorzitterschap OVSE

In 2006 neemt België het voorzitterschap waar van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE).
Deze pan-Europese organisatie brengt van Vancouver tot Vladivostok, 55 leden samen, landen met dezelfde doelstellingen: het bevorderen van de veiligheid, de democratie, de rechten van de mens, de rechtstaat, een vrije economie en de bescherming van het leefmilieu. De taak die België wacht is dus niet licht te nemen. Onze FOD heeft dan ook in 2005 veel werk geïnvesteerd in de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap.
De OVSE past helemaal in de visie die België heeft op internationale samenwerking: een multilaterale aanpak en het accent op de eerbied voor mensenrechten, de democratie en de maatschappelijke ontwikkeling. Het nakende voorzitterschap biedt ons land een extra gelegenheid om ons engagement binnen de OVSE nog te versterken.
Op grond hiervan en om de Minister bij te staan, werd Pierre Chevalier benoemd tot Speciale Vertegenwoordiger. Binnen onze FOD werd een OVSE-cel opgericht; in Wenen werd onze Permanente Vertegenwoordiging versterkt.
Als effectief lid van de Trojka, waaraan de huidige, de vorige en de komende voorzitterschappen deelnemen, had België tevens de mogelijkheid de werkzaamheden van de huidige voorzitter, Slovenië, te volgen en het toekomstige beleid voor te bereiden. Met het oog op het komende voorzitterschap legden Minister De Gucht of zijn Speciale Vertegenwoordiger, reeds politieke contacten. Ook namen ze deel aan verscheidene fora en conferenties, zoals het Economisch Forum van de OVSE in Praag (mei), de OVSE-Conferentie over antisemitisme en andere vormen van intolerantie te Cordoba (juni) en het Mediterraans Seminarie over Migratie en Integratie te Rabat (september).

FSC-voorzitterschap

In de eerste dimensie, het politiek-militaire luik van de OVSE, was vooral de voorbereiding en de uitoefening van het voorzitterschap van het overlegorgaan, het FSC *(Forum for Security Cooperation)* van belang. Het FSC werkt met een viermaandelijks roterend voorzitterschap. België bekleedde deze functie van 1 september tot eind december 2005.
Ons voorzitterschap legde vooral de nadruk op twee thema's: de strijd tegen de proliferatie van massavernietigingswapens enerzijds, en de problematiek van de kleine wapens anderzijds. Er hebben omvangrijke trafieken van kleine wapens plaats, met

zeer destabiliserende gevolgen. De OVSE moet hoognodig meer doen om deze trafieken te helpen indijken.

Economische dimensie: focus op transport

In de economische dimensie wil België de vernieuwingspolitiek voortzetten. Als eerste stap werd daarvoor de heer Bernard Snoy, voormalig lid van de Raad van de Wereldbank en de EBRD (Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling'), als algemeen OVSE-coördinator aangesteld. Op het dertiende Economisch Forum in Praag, waar België vertegenwoordigd werd door Pierre Chevalier, lanceerden wij de idee om 'Transport in de OVSE-zone' hoog op de agenda te plaatsen. Ons voorstel genoot heel wat bijval. Belgiës bedoeling is hoofdzakelijk te helpen bij de ontsluiting van de zuidelijke Kaukasus en Centraal-Azië alsook de regionale samenwerking te bevorderen. De Permanente Raad keurde op 7 juli 2005 het voorstel goed. 'Transport' wordt nu het centrale thema van de Economische en Leefmilieudimensie in 2006.

Tegen intolerantie

De humane dimensie stond in grote mate in het teken van de volgehouden strijd tegen intolerantie, een streven dat een hoogtepunt kende met de organisatie van de Conferentie over Antisemitisme en andere Vormen van Intolerantie in Cordoba. Nadruk werd er gelegd op de noodzaak vorige engagementen actiever in de praktijk om te zetten. Volgende onderwerpen stonden eveneens in de kijker: respect voor mensenrechten in de strijd tegen terrorisme, democratische verkiezingen en nieuwe technologieën, garanties voor een eerlijk proces en migratie en integratie. Over dat laatste onderwerp werd in Rabat een seminarie georganiseerd in het raam van de in 2005 door België voorgezeten Dialoog met de Mediterrane Partners van de OVSE.

Steun met expertise en financiële middelen

België demonstreerde zijn geloof in de aanpak van de OVSE door expertise en geld ter beschikking te stellen. Een vijftiental Belgen waren dit jaar actief op OVSE-missies in de Balkan of op het Secretariaat in Wenen. Het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) kon dit jaar rekenen op 77 Belgische waarnemers, die werden ingezet bij verkiezingen in Albanië, Macedonië, Moldavië, Azerbeidzjan, Tadzjikistan, Kirgizië en Kazachstan.

Ook financieel nam België zijn verantwoordelijkheid op. Dat gebeurde onder andere door extrabudgettaire middelen ter beschikking te stellen van een aantal projecten op het terrein. Een project dat speciale aandacht kreeg was het 'Initiatief Leefmilieu en Veiligheid' (ENVSEC). Het is een gemeenschappelijk initiatief van de OVSE, de Verenigde Naties en de NAVO, met als doel milieuproblemen in kaart te brengen vanuit het oogpunt van de conflictpreventie. Binnen dit initiatief steunde België het *Moldova Trust Fund* dat is opgericht om de vernietiging van gevaarlijke chemicaliën in Moldavië te financieren, het project 'beheer van de watervoorziening in het stroomgebied van de Sava', het project 'Aarhus-Centrum' voor milieubescherming in Centraal-Azië en het opstarten van het Initiatief ENVSEC in Oost-Europa.

België kende ook extrabudgettaire bijdragen toe aan de strijd tegen de mensenhandel en bevestigde daarmee nog eens dat die voor ons een belangrijke prioriteit is. Onze financiële steun werd geïnvesteerd in een project voor Oekraïense wezen, de politiehervorming in Kirgizië en de publicatie van een handleiding bedoeld om landen met een economie in transitie te helpen het bedrijfs- en investeringsklimaat te verbeteren. In de conflictzone Zuid-Ossetië (Georgië) draagt België bij tot de financiering van een behoefteanalyse voor de wederopbouw en de economische ontwikkeling van de zone. De OVSE-Akademie in Bisjkek (Kirgizië) kreeg ook dit jaar Belgische financiële steun. Om de vrijheid van de pers te bevorderen, financierde ons land een OVSE-campagne voor de decriminalisering van laster en smaad en tegen bovenmaatse schadeloosstelling. In Servië-Montenegro kreeg de strijd tegen het witwassen van geld meer middelen dank zij Belgische financiële steun.

4. België en de globalisering

Terwijl de wereldeconomie door de technologische vooruitgang steeds meer globaal wordt, blijven jurisdicties, die het kader vormen voor de economische activiteit, veelal bepaald door territoriale staten. Deze politieke fragmentatie betekent niet alleen een rem op de integratie van vele staten in de wereldeconomie, ze staat tevens in de weg van vrede en veiligheid en belemmert de spreiding van de welvaart.

Het toenemende besef van de noodzaak om de 'globale openbare goederen' beter te beheren, manifesteerde zich duidelijk in de voorbereiding van de Top van de Verenigde Naties (New York 14-16 september 2005), waarover elders wordt bericht.

Terwijl de kernbeleidsverantwoordelijkheid voor de meeste globaliseringsvraagstukken bij andere departementen ligt, verzorgt de FOD Buitenlandse Zaken de internationale dimensie. Deze FOD vervult hier een ondersteunende en coördinerende functie en waakt over de coherentie in het gevoerde beleid.

Als overtuigd aanhanger van een efficiënt multilateralisme, heeft België geopteerd voor de aanpak van de wereldvraagstukken met betrekking tot de mondialisering via internationale organisaties en instellingen. Dit kwam best tot uiting op domeinen als duurzame ontwikkeling, waar gezocht wordt naar het harmonieus samengaan van economische groei, sociale vooruitgang en verantwoord leefmilieubeleid, of bij de benadering van een gevoelige en vaak met menselijke drama's gepaard gaande problematiek zoals die van 'Asiel, Internationale Migraties en Strijd tegen Mensenhandel'.

De FOD Buitenlandse Zaken speelde eveneens zijn ondersteunende en coördinerende rol ter verdediging en opvolging van de Belgische standpunten in internationale organisaties als UNCTAD, FAO en OESO. Hetzelfde gebeurde op domeinen als wetenschapsbeleid, algemene ontwikkelingsvraagstukken en economische samenwerking, met inbegrip van onderwerpen als 'grondstoffen' en 'energie'.
In een zelfde perspectief behoort ook de internationale dimensie van de strijd tegen het terrorisme tot de bevoegdheden van de directie Mondialisering.

Doha Ontwikkelingsagenda: moeizame vooruitgang

Na de mislukking van de Conferentie van Cancun in september 2003, traden de onderhandelingen in het kader van de Doha-cyclus (gestart in 2001) in een bezinningsfase. De verschillende groepen die zich in de aanloop naar Cancun hadden gevormd, werden geconsolideerd. De G20 omvat de groep van meer geavanceerde ontwikkelingslanden en opkomende economieën: Brazilië, Argentinië, Bolivia, Chili, China, Cuba, Egypte, India, Indonesië, Mexico, Nigeria, Pakistan, Paraguay, Filipijnen, Zuid-Afrika, Tanzania, Thailand, Venezuela, Zimbabwe. De G2 bestaat uit netto-importeurs van landbouwproducten: Japan, Zuid-Korea, Taiwan, Zwitserland, Bulgarije, IJsland, Noorwegen, Liechtenstein, Israël, Mauritius. De G4 wordt gevormd door de EU, VS, India en Brazilië.

Eind juli 2004: raamakkoord
De onderhandelingsmachine van de Doha Round kwam vrij traag opnieuw op gang, maar tot ieders verrassing slaagden de kernspelers erin, met de hulp van o.a. Brazilië en India, eind juli een raamakkoord te bereiken over de onderhandelingsmodaliteiten (zonder cijfermatige invulling) inzake:
- industriegoederen (Non-Agricultural Market Access - NAMA);
- diensten
- *trade facilitation* (handelsbevordering door vermindering regels)
- ontwikkelingsaspecten

De EU stelt zich tot doel binnen de diverse luiken van dit raamakkoord een evenwichtig resultaat te bereiken.

In september 2005 trad gewezen EU-Commissaris Pascal Lamy aan als de nieuwe Directeur-generaal van de Wereldhandelsorganisatie. Hij spoorde de kernspelers ertoe aan de onderhandelingen te deblokkeren door een aantal gelijktijdige, politiek moeilijke toegevingen te doen inzake:
- markttoegang voor landbouwproducten voor de EU;
- interne steun voor landbouwers en antidumping voor de VS;
- industriële tarieven (NAMA) en diensten voor Brazilië;
- Industriële tarieven (NAMA) voor India.

Deze methode moest duidelijke en identificeerbare resultaten opleveren die het onderhandelingsproces een

nieuwe vaart zouden kunnen geven. Begin oktober legden alle grote handelsblokken hun voorstellen inzake landbouw op tafel. Landbouw wordt gezien als de sleutelsector die kan leiden tot vooruitgang in andere sectoren, zoals diensten of industriële producten.

Tegen half november werd echter duidelijk dat de standpunten zodanig ver uit elkaar bleven liggen dat het niet mogelijk was om tijdens de Ministeriële Conferentie van Hongkong tot concrete, cijfermatige afspraken te komen.

De EU slaagde erin tijdens de Conferentie van Hongkong een evenwichtig resultaat te bereiken dat het ambitieniveau van de Doha-ronde in haar geheel zou bestendigen Het zal wel veel politieke wil vergen om de deadlines te halen die in Hongkong werden vastgelegd.

Tevens werd een akkoord bereikt rond een ontwikkelingspakket dat concrete toezeggingen van bijstand en nieuwe hulp bevat voor de Minst Ontwikkelde Landen. Japan en de VS deden – mede onder druk van de EU-belangrijke toezeggingen inzake tarief- en quotavrije markttoegang voor de Minst Ontwikkelde Landen.
België, dat zeer gunstig staat tegenover een betere integratie van de ontwikkelingslanden in de wereldhandel en meer rechtszekerheid wenst door betere regelgeving, heeft er steeds op aangedrongen dat verbintenissen onzerzijds dienen beantwoord te worden met gelijkwaardige verbintenissen vanwege de andere ontwikkelde landen. Tegelijk wenst België dat de grotere, meer ontwikkelde ontwikkelingslanden niet langer automatisch zouden kunnen genieten van de voordelen die worden toegekend aan de Minst Ontwikkelde Landen.

België heeft een een open, exportgerichte economie waarin het aandeel van de dienstensector en industrie doorslaggevend is. Ons land heeft er dus alle belang bij dat de Doha-ronde ervoor zorgt dat onze diensten en industriegoederen betere toegang krijgen tot buitenlandse markten.

Duurzame ontwikkeling en milieubescherming een constante zorg

De VN-Millenniumtop consolideerde de horizontale of transversale plaats van duurzame ontwikkeling, dit wil zeggen dat deze bekommernis, zoals bijvoorbeeld mensenrechten, een algemene bekommernis is in diverse beleidsmateries.

De verklaring bevestigt de doelstelling te komen tot duurzame ontwikkeling door het uitvoeren van Agenda 21 en het Johannesburg-Actieplan. Deze acties moeten leiden tot integratie van de drie componenten van duurzame ontwikkeling – economische en sociale ontwikkeling en milieubescherming als zich wederzijds versterkende pijlers… Armoedebestrijding, het ombuigen van niet-duurzame productie- en consumptiepatronen en het beschermen en beheren van natuurlijke rijkdommen vormen zowel het doel als de basis van duurzame ontwikkeling'.

Binnen de VN volgt de Commissie Duurzame Ontwikkeling de implementatie van de afspraken van Johannesburg op. In 2005 werd de cyclus rond water, sanitatie en menselijke vestigingen afgesloten met een onderhandeld resultaat, waarin de landen en internationale instellingen engagementen nemen voor een betere implementatie van de Johannesburg-afspraken. Ook startten de onderhandelaars reeds de voorbereiding van de cyclus rond energie, industriële ontwikkeling, atmosferische vervuiling en klimaat.
Andere fora waar duurzame ontwikkeling aan de orde is zijn de OESO, UNECE (Economische Commissie voor Europa van de VN), de Raad van Europa en de EU.

Het afstemmen van de Belgische posities rond duurzame ontwikkeling gebeurt door middel van maandelijkse vergaderingen georganiseerd door Coormulti. Dit is een permanente coördinatie- en overlegstructuur voor de multilaterale en mondiale thema's, die onder de DGM ressorteren. Overleg gebeurt met andere directies-generaal van onze FOD, evenals met de federale en gefedereerde partners.

De VN-millenniumtop gaf groen licht om 'de mogelijkheden af te tasten voor een meer coherent institutioneel kader', dit wil zeggen om UNEP verder uit te bouwen tot een heuse VN-milieuorganisatie.

Inzake milieuthema's viel de prominente plaats op die klimaat op de internationale agenda inneemt. Klimaat was één

van de hoofdthema's op de G8-vergadering in Schotland en van het Britse EU-voorzitterschap. Ingevolge de inwerkingtreding van het Kyotoprotocol (16 februari 2005) kunnen landen op zoek gaan naar bijkomende emissierechten. Met het oog hierop lanceerde de FOD Milieu een oproep via onze diplomatieke posten.

Een ander belangrijk actueel milieuthema is de synergie tussen multilaterale milieuverdragen. Op dit ogenblik bekijkt men de mogelijkheden van synergie tussen het verdrag van Basel over afval, het verdrag van Rotterdam inzake voorafgaande toestemming voor het overbrengen van sommige gevaarlijke stoffen en het Verdrag van Stockholm inzake 'persistente organische polluenten' (POP's). Mede dankzij de financiering van onze DGOS loopt er op dit ogenblik ook een UNEP-studie (Leefmilieuprogramma van de VN) rond synergie en biodiversiteitsverdragen.

België was aanwezig op een aantal andere vergaderingen waar de problematiek van de duurzame ontwikkeling en de bescherming van het leefmilieu centraal staan. De FOD hielp hiervoor de Belgische positie voorbereiden. Die werd verdedigd bij volgende gelegenheden:

- de 23ste *governing council* van UNEP en het *Global Ministerial Environment Forum*, waarbij dit laatste een sterke boodschap uitstuurde over de milieuaspecten voor de Top;
- de adviesraad van het interessante initiatief 'Milieu en Veiligheid' van UNEP, OVSE, UNDP *(United Nations Development Program)*, NATO, waarvoor België nu ook donor is;
- onderhandelingen over de mondiale strategie ter beheersing van gevaarlijke chemische stoffen;
- de achtste verdragsconferentie UNCCD *(UN Convention to Combat Desertification*, NV-programma tegen woestijnvorming);
- de eerste verdragsconferentie over persistente organische polluenten (POP's);
- de elfde verdragsconferentie Klimaat en de eerste bijeenkomst van de partijen van het Kyotoprotocol;
- de tweede vergadering van de partijen van het Cartagenaprotocol over bioveiligheid;
- de 28ste vergadering van de partijen van het Antarcticaverdrag en de 24ste vergadering van de commissie ter bescherming van zeefauna en -flora op Antarctica;
- het vijfde VN-forum over de bossen;
- de vergaderingen van de internationale walvisvangstcommissie;
- vergaderingen van het *green diplomacy* netwerk (contactpunten binnen 25 departementen Buitenlandse Zaken van de EU);
- de eerste voorbereidingsvergadering van de pan-Europese ministerconferentie over leefmilieu die plaatsvindt in Belgrado 2007.

Asiel en immigratie: meer samenwerking

Wat de internationale migratiepolitiek betreft, werd de noodzaak aangevoeld voor meer internationale dialoog, voor grotere nationale en internationale coherentie en voor betere coördinatie door de versterking van de nationale en internationale *governance*.
De regionale hoorzittingen van de Globale Commissie inzake Migratie (GCIM), waar onze FOD aan deelnam, droegen hiertoe bij. In oktober verscheen het desbetreffende rapport.
Onder impuls van het Belgische voorzitterschap van het partnerschap OVSE-Middellandse Zee had in Rabat een seminarie plaats gewijd aan het thema 'Migratie en Integratie'.
De nieuwe strategie van het IGC (intergouvernementele consultaties inzake asiel en migratie) werd uitgedokterd. De Portugees António Guterres werd aangesteld tot nieuwe Hoge Commissaris in het UNHCR (Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen VN).
Onze FOD volgt van nabij de discussies in de diverse internationale fora inzake migratie en asiel, mensenhandel en mensensmokkel, met name OIM (Organisatie voor Internationale Migraties), UNHCR, IGC, GCIM, ICMPD, VN, OVSE en de Benelux.

Wat de EU betreft: er hadden gesprekken op hoog niveau plaats met Rusland, de VS en de westelijke Balkan inzake migratie. Op 21 november nam de Raad Buitenlandse Zaken de Raadsconclusies omtrent Migratie en externe relaties aan zowel als de nieuwe strategie ten aanzien van Afrika waarin een belangrijk luik migratie voorkwam. De raadsconclusies inzake een strategie voor de externe dimensie voor Veiligheid, Vrijheid en Rechtvaardigheid werden eveneens goedgekeurd. De Europese Raad in december bespreekt een 'Globale benadering inzake migratie :

prioritaire acties voor een verbeterd migratiebeheer'. Er werd eveneens een strategie inzake visafacilitering uitgewerkt en de prioriteiten inzake readmissie werden vastgelegd. Daardoor kreeg de Europese externe dimensie van het migratiebeleid een belangrijke nieuwe impuls. België organiseert in het licht van deze nieuwe prioriteiten, samen met het OIM en het toekomstige Oostenrijkse voorzitterschap, een Ministeriële Conferentie in Brussel op 24/25 januari met als thema Veiligheid, Vrijheid, Rechtvaardigheid, Welvaart en Migratie waarop de buurlanden van de EU worden uitgenodigd. De strategieën inzake het Europese nabuurschap, waar voor de meeste buurlanden een luik migratiebeleid aan verbonden is, zullen hierdoor ook een meer concrete inhoud kunnen krijgen, temeer daar deze Conferentie zal worden gevolgd met een negental werkvergaderingen. op expertenniveau die zullen plaatshebben in 2006/2007.

In de werkgroep op Hoog niveau Asiel en Migratie, waarin onze FOD de woordvoerder is voor België, wordt een 'globale strategie inzake migratie' uitgewerkt. Deze strategie mikt op de creatie van een partnerschap met derde landen en op een geïntegreerde benadering. Met het oog daarop moet de capaciteit inzake migratiebeheer worden verhoogd in deze landen, vooral de Euromed-zone maar ook in landen als Oekraïne en Libië. Voor Oekraïne is afgesproken dat er een proefproject komt om regionale bescherming (bescherming van vluchtelingen in de regio) uit te testen. In 2005 werd veel aandacht besteed aan de band tussen migratie en ontwikkeling, zowel op nationaal als Europees vlak, als binnen de diverse federale overheidsdiensten. Ook de wereld van de ngo's zoomde op het thema in. Dat bleek onder andere uit het seminarie dat de Koning Boudewijnstichting samen met onze FOD hierover organiseerde, naar aanleiding van het bezoek van adjunct-directeur-generaal Ndayie van het OIM. Overigens staat nog een conferentie op het Ministerieel niveau over hetzelfde thema op stapel, die zal plaatsvinden in Brussel in maart 2006. Ze wordt georganiseerd door onze FOD in samenwerking met OIM. De Europese Commissie publiceerde een mededeling inzake Migratie en Ontwikkeling die concrete oriëntaties aangeeft voor mogelijke acties. De raadsbijeenkomst van het OIM in december had eveneens coherentie inzake Migratiebeleid als thema en ruimde een belangrijke plaats in voor het thema Migratie en ontwikkeling met de Belgische Ambassadeur voor Immigratie en Asielbeleid als *keynotespeaker*. Na de publicatie van het 'groenboek' van de Europese Commissie inzake economische migratie, moest België zijn standpunt bepalen ten aanzien van een Europese 'aanpak' van deze migratie. Het blijkt daarbij dat het idee van een debat over de noodzaak of de wenselijkheid van deze vorm van migratie in België nog altijd op weerstand stuit.

Er werden in 2005 een aantal bilaterale problemen aangepakt inzake de identificatie en readmissie van illegalen. Daarbij werd onderhandeld met India, Marokko, Algerije, RDC, Rusland, Liberia, Guinea, Pakistan, Armenië, Vietnam, Afghanistan, Turkije. Met deze landen wordt over migratiekwesties een regelmatige dialoog gevoerd. Met Bosnië-Herzegovina werden onderhandelingen opgestart voor een Benelux-readmissie-akkoord, de discussies met Nigeria terzake werden opnieuw geopend en een nieuw BNL-voorstel ligt ter tafel.
Onze FOD legde contacten in Marokko met de verantwoordelijken inzake migratie, evenals met de Stichting Hassan II en de aanwezige internationale organisaties (UNHCR) en ngo's (Artsen zonder Grenzen). België wil ten aanzien van Marokko een meer strategische aanpak van de migratieproblematiek uitwerken. Een interdepartementele bijeenkomst had hierover plaats naar aanleiding van het nieuwe ontwikkelingsprogramma voor de volgende drie jaar op intitiatief van de Ambassadeur voor Immigratie en Asielbeleid en de Beleidscel Buitenlandse Zaken met het oog op het inruimen in dit nieuwe programma van activiteiten die focussen op migratie en migranten.

De FOD verleende financiële steun aan een aantal projecten inzake migratie, asiel, mensenhandel en mensensmokkel en onderhoudt regelmatige contacten met organisaties van het maatschappelijke middenveld die zich met deze problemen bezighouden.
Onze FOD speelt een actieve verbindingsrol in de follow-up van de beveiligde vluchten die worden georganiseerd door de FOD Binnenlandse Zaken om illegalen en uitgeprocedeerde asielzoekers te repatriëren.

Strijd tegen het terrorisme

Sinds 'nine-eleven' is de strijd tegen het terrorisme zowel internationaal als nationaal een prioriteit. Omdat terrorisme 'grenzeloos' en internationaal van aard is, speelt onze FOD een bijzondere rol in de bestrijding ervan.
Als bevoorrechte waarnemers in het buitenland zijn onze diplomaten in staat over terrorisme en radicalisering kennis en informatie te vergaren die relevant kan zijn voor de Belgische diensten gespecialiseerd in terrorismebestrijding. Onze diplomaten volgen van nabij de politieke en geopolitieke ontwikkelingen van het land van accreditatie, de mogelijke opkomst van extremistische of terroristische groeperingen alsmede de maatregelen en initiatieven waarmee de plaatselijke overheid het terrorisme bestrijdt.

Cel 'Strijd tegen het terrorisme' versterkt

De inzet van onze FOD beperkt zich niet tot informatievergaring via onze buitenposten. Ook op het thuisfront besteden we steeds meer aandacht aan de terrorismeproblematiek. Zo werd de cel 'Strijd tegen het terrorisme' binnen de directie-generaal Multilaterale Zaken en Mondialisering versterkt met een coördinator, een attaché en een contactpersoon voor consulaire zaken.
Deze cel staat in voor de interne coördinatie van alle aspecten inzake antiterrorisme en vormt het centrale contactpunt voor de buitenposten met betrekking tot deze materie. De cel is tevens de verbinding met de andere departementen en diensten die bevoegd zijn voor de strijd tegen het terrorisme; en dit onder andere in het kader van de werkzaamheden van het College voor Inlichtingen & Veiligheid.
De coördinator van de cel vertegenwoordigt België in de diverse internationale vergaderingen en instellingen (EU, VN, Raad van Europa), en bepaalt in samenwerking met de bevoegde diensten het standpunt dat België daarin wil verdedigen.
De cel staat ook in voor de opvolging van de belangrijkste internationale politiek-diplomatieke ontwikkelingen inzake veiligheidsvraagstukken. Dankzij deze cel is onze FOD meer intens betrokken bij de werkzaamheden van niet-gouvernementele nationale en internationale organisaties die gespecialiseerd zijn in het onderzoek naar of de bestrijding van het terrorisme.

5. België en de mensenrechten

Het Internationaal Strafgerechtshof

Het Statuut van Rome, dat aan de basis ligt van de oprichting van het Internationaal Strafgerechtshof, werd goedgekeurd op 17 juli 1998, ter gelegenheid van de diplomatieke conferentie van de gevolmachtigden van de Verenigde Naties voor de vestiging van een Internationaal Strafgerechtshof. Op dit moment telt het Statuut van Rome 100 lidstaten, waaronder België.

Het Statuut van Rome trad in werking op 1 juli 2002. Vanaf deze datum kunnen degenen die zich schuldig maken aan een van de misdaden die in het Statuut zijn opgesomd, voor het Hof worden vervolgd. Het gaat om zeer ernstige misdaden van internationale aard, zoals oorlogsmisdaden, misdaden tegen de menselijkheid en genocide.

Het Internationaal Strafgerechtshof heeft het statuut van een permanente internationale organisatie, die onafhankelijk is van de Verenigde Naties, ook al is ze daaraan verbonden met een 'Akkoord over de relaties tussen het Internationaal Strafgerechtshof en de VN' van 4 oktober 2004. Als gevolg van zijn specifiek statuut, onderscheidt het Internationaal Strafgerechtshof zich van de internationale gerechtshoven die zijn opgericht binnen de VN om te oordelen over de misdaden die werden begaan in ex-Joegoslavië, Rwanda en Sierra Leone. Zo is het Internationaal Strafgerechtshof 'complementair' aan de nationale rechtspraak. Dat wil zeggen dat de nationale rechtspraak 'kracht van gewijsde' heeft ten opzichte van de internationale, tenminste als ervan kan worden uitgegaan dat de nationale rechtspraak in staat is en de wil heeft de vermoedelijke daders van de misdaden te vervolgen.
Daarbij komt dat, in tegenstelling tot de regels die van toepassing zijn op de speciale internationale strafrechtbanken, de slachtoffers toegang hebben tot de gerechtelijke procedures. Een ander onderscheid is dat het Internationaal Strafgerechtshof voorziet in de creatie van een speciaal fonds ten voordele van de slachtoffers van de misdaden die onder de bevoegdheid van het hof vallen en hun families. Het fonds wordt beheerd door personen met internationale faam, die

gespecialiseerd zijn in de bescherming van de mensenrechten.
België was bij de onderhandelingen ter voorbereiding van het Statuut van Rome zeer actief. Het blijft zich ten volle inzetten voor een goede werking van het gerechtshof, bijvoorbeeld bij de jaarlijkse zittingen van de Vergadering van de verdragsluitende landen. Ons land is in het Internationaal Strafgerechtshof vertegenwoordigd door de heer Serge Brammertz, die door de Vergadering van de verdragsluitende landen is aangesteld om de belangrijke functie uit te oefenen van Adjunct-Procureur en hoofd van het departement Onderzoeken van het Bureau van de Procureur.

Onderzoek naar misdaden in Darfoer

Op 31 maart 2005 legde de Veiligheidsraad de situatie in Darfoer (Soedan) voor aan het Internationaal Gerechtshof. Na een grondige analyse van de documenten die waren ingediend, onder andere door de internationale onderzoekscommissie voor Darfoer, besliste de Procureur op 1 juni een onderzoek in te stellen naar de misdaden die in deze regio sinds 1 juli 2002 plaatshadden. Daarmee kwam het aantal situaties die in opdracht van de Procureur van het Internationaal Strafgerechtshof aan een onderzoek werden onderworpen op drie: Oeganda, de Democratische Republiek Congo en Soedan. Naar aanleiding van het onderzoek naar de toestand in Oeganda, lanceerde het Hof in oktober 2005 de eerste arrestatiebevelen tegen 5 leiders van de LRA *(Lord's Resistance Army)*.

2005 is voor het Internationaal Gerechtshof het jaar waarin het ten volle operationeel werd en kon beginnen met de echte, gerechtelijke fase van zijn activiteiten.
Meer informatie is te vinden op de website van het Internationaal Gerechtshof: www.icc-cpi.int

6. België en de ontwikkelingssamenwerking

De Belgische ontwikkelingssamenwerking is in 2005 talrijke malen geïntervenieerd. Wij stellen hier drie interventies voor. Nadere inlichtingen kunt u lezen op de site van ontwikkelingssamenwerking www.dgcd.be

Het Fast Track-initiatief

Het Fast-Track-Initiatief (FTI) werd opgericht in 2002, als gevolg van de 'consensus van Monterey'.
Het is een wereldwijd partnerschap waarvan zowel de ontwikkelingslanden en ontwikkelingsorganisaties deel uitmaken als de donorlanden met de bedoeling de verwezenlijking van de tweede Millenniumdoelstelling te versnellen. Deze bestaat erin dat wereldwijd alle jongens en meisjes tegen 2015 lager onderwijs kunnen genieten. De arme landen die zich ernstig inzetten om deze doelstelling te verwezenlijken, kunnen van het FTI steun krijgen.

Het FTI beoogt een meer efficiënte bijstand aan het lager onderwijs door optimalisering van de coördinatie, de complementariteit en de harmonisering onder de donorlanden bij het verlenen van de hulp door de transactiekosten voor de begunstigde landen te verminderen. Het initiatief verbetert de dialoog tussen de betrokken partners over het onderwijsbeleid. Landen die kunnen aantonen dat ze de steun op een efficiënte manier besteden, zullen kunnen rekenen op steeds meer middelen. Het betracht een adequate interne en duurzame financiering van het onderwijs. Voorts spoort het FTI aan tot een groter verantwoordelijkheidsbesef, doordat jaarverslagen worden gepubliceerd waarin de vorderingen op beleidsvlak evenals de behaalde resultaten op onderwijsvlak worden opgenomen.
Het overgrote deel van de financiële bijdrage blijft bilateraal. Desalniettemin beschikt het initiatief over twee Trust Funds.

Er is vooreerst het 'Katalysatorfonds', dat aan de landen zonder donors korte overbruggingskredieten (2 tot 3 jaar) verschaft. Dat moet de landen die door het beheerscomité van het Fonds worden uitgekozen, in staat stellen hun beleid te voeren en afhankelijk van de behaalde resultaten nieuwe donors aantrekken.
Daarnaast is er het Fonds voor de Voorbereiding van de Onderwijsplannen. Dit geeft de landen die niet in aanmerking komen als gevolg van het gebrek aan een geloofwaardig plan, de gelegenheid een degelijk plan uit te werken. Om in aanmerking te komen voor steun van het Initiatief moet een land beschikken over een goedgekeurd eind- 'Strategisch Document voor Armoedebestrijding' en een glo-

bale strategie voor de ontwikkeling van zijn onderwijs. Die strategie moet geloofwaardig zijn en op een efficiënte manier in praktijk worden omgezet.

De organisatie van het FTI

Het secretariaat van het FTI wordt beheerd door de Wereldbank en staat onder leiding van het Stuurcomité. Het Stuurcomité zet de krijtlijnen uit voor de grote beleidsoriëntaties en geeft de richting aan die het secretariaat moet volgen tijdens de coördinatie-bijeenkomsten van de partners. Het Stuurcomité is samengesteld uit de twee covoorzitters in functie (UNESCO en de Wereldbank) en van de uittredend covoorzitter (Zweden). België is aangesteld om covoorzitter te zijn van 1 juli 2005 tot 30 juni 2006. Groot-Brittannië was covoorzitter van januari tot december 2005.

De directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking en het Fast-Track Initiatief

DGOS was van bij het begin een actieve partner in het FTI. DGOS draagt bij tot het Katalysatorfonds dat in november 2003 bij de Wereldbank werd opgericht. Dit fonds stelt overbruggingskredieten op korte termijn (twee tot drie jaar) ter beschikking van landen die kampen met een tekort aan financiële steun van de donorlanden om hun onderwijsplan te financieren. De ultieme doelstelling is om voldoende nieuwe donors te vinden die voldoende kunnen bijdragen aan het onderwijsplan. De bijdrage van DGOS bedraagt 1 miljoen euro per jaar, voor de periode 2004-2007. Het FTI omvat de meeste sponsors actief op het vlak van onderwijs, namelijk een dertigtal landen en internationale organisaties. Het is echter niet nodig donor van het FTI te zijn om te kunnen deelnemen aan de plaatselijke dialogen. Het Initiatief telt zeven 'bilaterale' donorlanden: Nederland, Noorwegen, België, Italië, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Spanje.

Voor de periode 2005-2007 werd in totaal 239,19 miljoen dollar toegezegd, 192,19 miljoen daarvan door Nederland. Voor 2005 bedroeg de betoelaging in totaal 77,2 miljoen dollar. Sinds maart 2004 ontvingen negen landen steun van het programma, onder meer Niger, één van de 'concentratielanden' van DGOS. Er zijn verder 13 landen die voor steun in aanmerking komen, waaronder Mozambique en Vietnam, die eveneens tot onze concentratielanden behoren. Nog eens 25 landen zullen van het FTI kunnen genieten binnen de twee komende jaren. Van deze 25 landen zijn er negen Belgische concentratielanden, namelijk Benin, Bolivia, Mali, Rwanda, Senegal, Tanzania en Oeganda in 2005 en Burundi en de DRC in 2006.

Interventies ten behoeve van de tsunami-slachtoffers

Naast de acties van B-FAST voor de tsunami-slachtoffers zijn er rehabilitatie- en heropbouwprojecten uitgevoerd in Indonesië, Sri Lanka, de Seychellen en de Maldiven, gefinancierd door de directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking. In totaal heeft ons land voor ruim 15 miljoen euro een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan de internationale solidariteit.

Vanaf de eerste dagen al en dankzij de steun van Landsverdediging was in Indonesië en Sri Lanka de aanvoer mogelijk van reddingstroepen en van hulpgoederen aangekocht door het Belgische Rode Kruis. De slachtoffers konden via het PAM (wereldvoedselprogramma) op voedselhulp rekenen.

Naast de eigenlijke noodhulp werden acties om het leed van de catastrofe te lenigen, de eerste prioriteit. Ze vonden en vinden nog steeds plaats in het hele rampgebied, met de steun van internationale organisaties en de Belgische humanitaire ngo's. Bij wijze van voorbeeld de volgende acties:

- via de FAO inkomensgenererende projecten in Sri Lanka, Indonesië en de Maldiven. Dankzij die projecten kon de visvangst worden hervat, door de aankoop van materiaal (motoren, visnetten,...) en het herstel van beschadigde vissersboten;
- de bouw van nieuwe woningen uit duurzaam materiaal nadat de gronden, volgens een nieuw kadaster, weer geschikt voor de bouw waren verklaard;
- de heraanleg van een haven in de Maldiven via het PNUD-programma;
- de financiering van diverse activiteiten die de bevolking nieuwe bestaansmiddelen zouden verschaffen (OIT en PNUD);
- de deelname aan het Trust Fund van de Wereldbank voor de heropbouw in Indonesië, en meer bepaald in de streek van Aceh op het eiland Sumatra, voor een bedrag dat over drie jaar 10 miljoen USD zal bedragen.

B-FAST helpt de nood lenigen aangericht door de tsunami in Zuidoost-Azië. © BELGA

Uiteraard komt deze overheidssteun bovenop de aanzienlijke bijdrage van de Belgische bevolking die, onder andere via het consortium 12-12, de tsunami-slachtoffers door toedoen van de Belgische ngo's heeft kunnen helpen. De intense media-aandacht voor deze buitengewone natuurramp heeft ongetwijfeld bijgedragen tot de geslaagde geldinzameling bij het publiek.

De dienst Opvolging, Evaluatie en Statistieken

De dienst Opvolging, Evaluatie en Statistieken D0.2 is een dienst toegevoegd aan de directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking. Aan de basis van haar oprichting ligt de ambitie om een cultuur van resultaatsgericht beheer te ondersteunen in alle geledingen van DGOS. Deze doelstelling werd opgenomen in het managementplan van de directeur-generaal. Sinds medio 2003 werd met de dienst van start gegaan. In 2005 mag gesteld worden dat de dienst op kruissnelheid gekomen is.

Op het terrein van de evaluaties worden drie kerntaken onderscheiden: het uitwerken van een relevante evaluatieplanning met hoge restitutiewaarde, het leiden van thematische evaluaties en het bieden van methodologische ondersteuning aan de operationele diensten bij de uitvoering van gerichte evaluaties. Om deze reden wordt D0.2 ook wel de interne evaluatiedienst genoemd. Het overkoepelende beleid en de strategie van het geheel van de ontwikkelingssamenwerking over het brede spectrum van haar talrijke actoren, behoren tot het mandaat van de bijzondere evaluator, S0.4.

De planning van de evaluaties gebeurt in overleg en in samenwerking met de operationele diensten. De goedkeuring en de bijsturingen van het jaarplan worden gegeven door het beheerscomité van DGOS. De leidend ambtenaar bij elke evaluatie is hetzij een vertegenwoordiger van de betrokken operationele dienst, hetzij een stafmedewerker van D0.2.

Naast de concrete uitvoering van evaluaties werkt D0.2 ook aan de ver-

breding van de evaluatiecontext. Drie verwezenlijkingen staan hierbij centraal:

1. De verbreding van de markt van de openbare aanbestedingen heeft geleid tot het aantrekken van consortia van expertise en tot een toegenomen internationalisering van expertisebureaus.
2. Evenwichtige stuurcomités worden bij elke evaluatie ingeschakeld en begeleiden de evaluatieopdracht. Deze praktijk laat toe om de invalshoek te vergroten en een participatieve aanpak te verzekeren.
3. Ten slotte wordt inhoudelijk veel aandacht besteed aan planning en analyse van relevante evaluatiethema's met diverse actoren en in diverse partnerlanden. Hierdoor kan het accent meer gelegd worden op de werkelijke pijnpunten van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

D0.2 biedt bovendien ondersteuning inzake resultaatsgerichte opvolging. In de meest brede zin bevat dit de ontwikkeling en beheer van het managementinformatiesysteem, dat alle statistieken van de officiële Belgische ontwikkelingshulp (ODA of *Official Development Assistance*) groepeert en hierover rapporteert aan de OESO.
In een meer strikte zin bevat dit het verlenen van methodologische ondersteuning bij het uitgebreide takenpakket van de project- en programmabeheerders. Dit kan gaan van de ontwikkeling van instrumenten ter ondersteuning van de opvolgingstaken van dossierbeheerders tot adviesverlening bij herziening van procedures of bij de beoordeling van subsidieaanvragen.

D0.2 vertegenwoordigt de Belgische overheid bij het *Development Cooperation Directorate* (DAC) van de OESO in vier domeinen:

- *Network on Development Evaluation*
- *Managing for Development Results*
- *Working Party for Statistics* (de stafmedewerker statistieken van D0.2 werd in 2005 verkozen tot vicevoorzitter van deze werkgroep)
- *Task Force for the Triple C initiative* (Europese Unie): 6 evaluaties die betrekking hebben op de toepassing van de overeenkomst van Maastricht.

Bijlagen

B

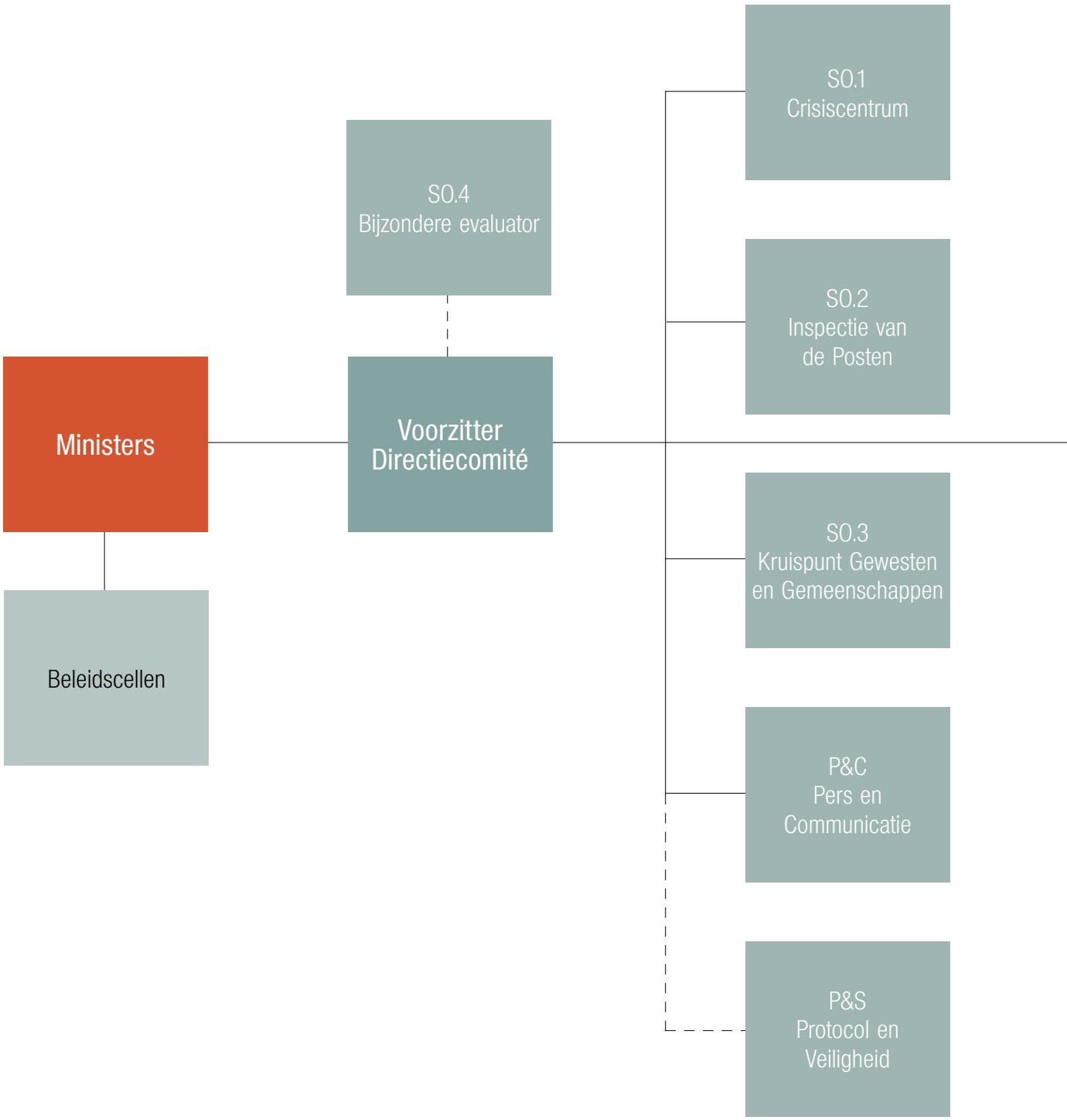
Ministers
Beleidscellen
Voorzitter Directiecomité
SO.4 Bijzondere evaluator
SO.1 Crisiscentrum
SO.2 Inspectie van de Posten
SO.3 Kruispunt Gewesten en Gemeenschappen
P&C Pers en Communicatie
P&S Protocol en Veiligheid

Organigram van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

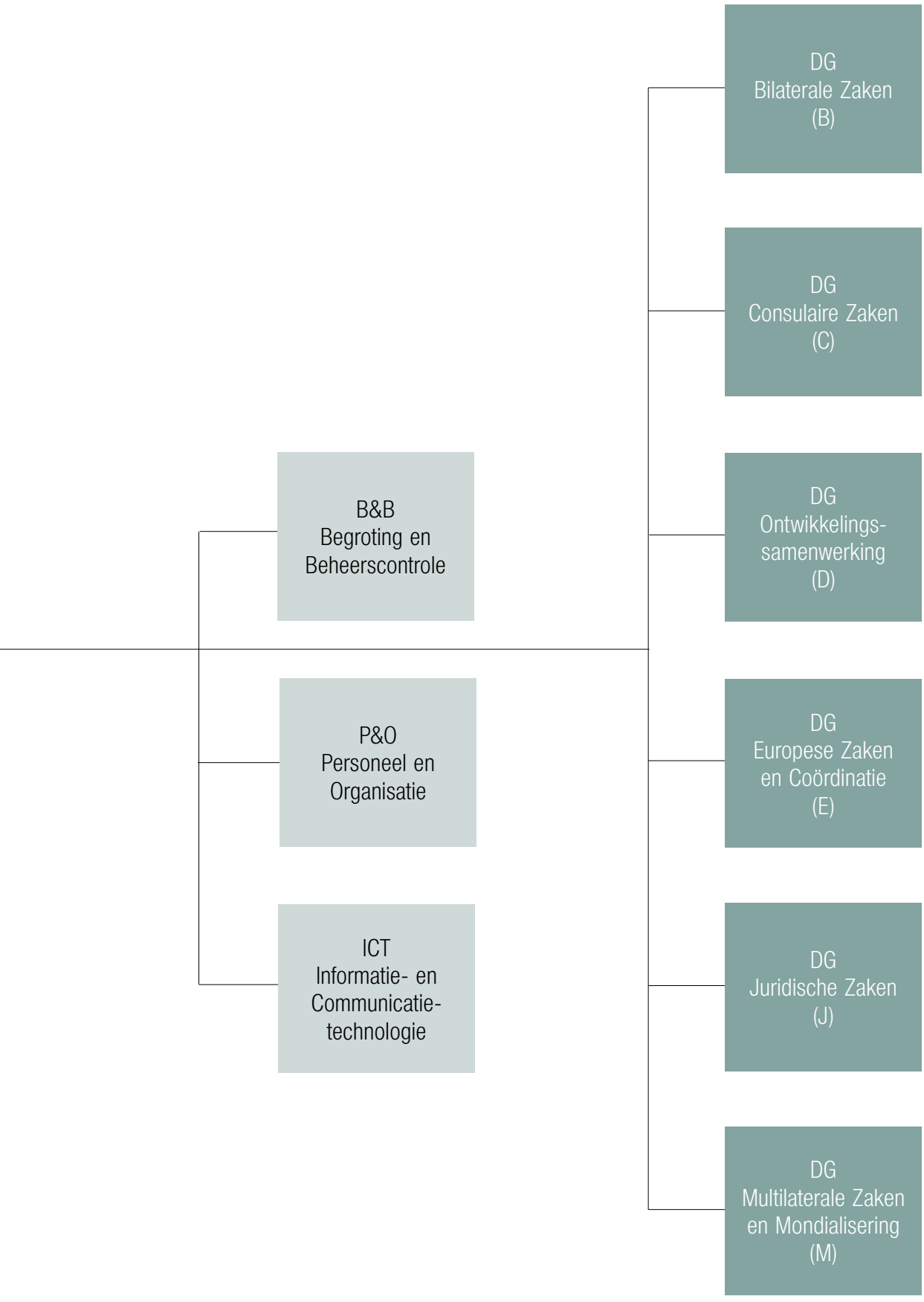

PERMANENTE VERTEGENWOORDIGING
1 VN
2 NAVO
3 EU
4 WEU
5 OESO
6 UNESCO
7 Raad van Europa
8 WHO
9 OVSE
10 WOT
11 PVNL

Wereldkaart met de vertegenwoordigingen van de FOD in binnen- en buitenland (december 2005)

Colofon

Foto's:

- FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
- BELGA

Vormgeving, lay-out, druk- en bindwerk:

CIBE, centrum voor overheidscommunicatie v.z.w., Gent

Verantwoordelijke uitgever:

Jan Grauls, Karmelietenstraat 15, 1000 Brussel

De gegevens in dit activiteitenverslag zijn ter informatie. Ze verbinden de Federale Overheidsdienst (www.diplomatie.be) op generlei wijze.

Wettelijk depot: 0218/2005/16

Deze brochure is uitgegeven door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.